

Забавна ГрамаТика 4

Ово сам ја (моја фотографија или цртеж)

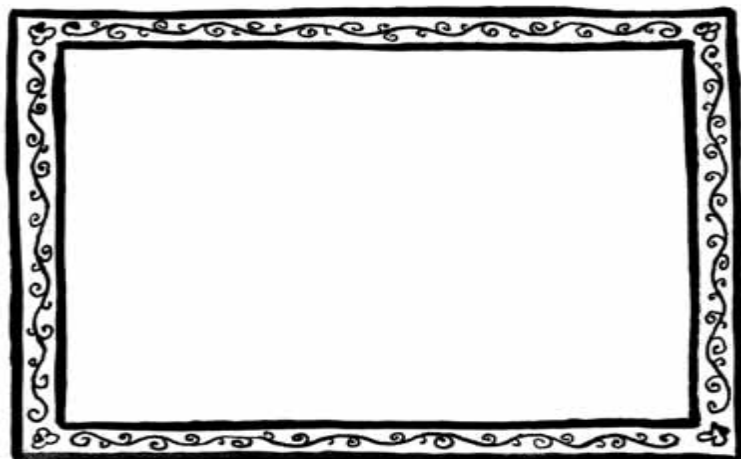
(име)

(презиме)

(датум рођења)

(боја косе)

(боја очију)

Зашто волим ако волим

Моје омиљено место у природи је: _____

Зашто? _____

Музика коју волим: _____

Зашто? _____

Речи које волим да чујем: _____

Зашто? _____

У слободно време волим да: _____

Зашто? _____

Књиге које волим: _____

Зашто? _____

Стихови који ми се свиђају: _____

Зашто? _____

1. ДРУГАРСТВО

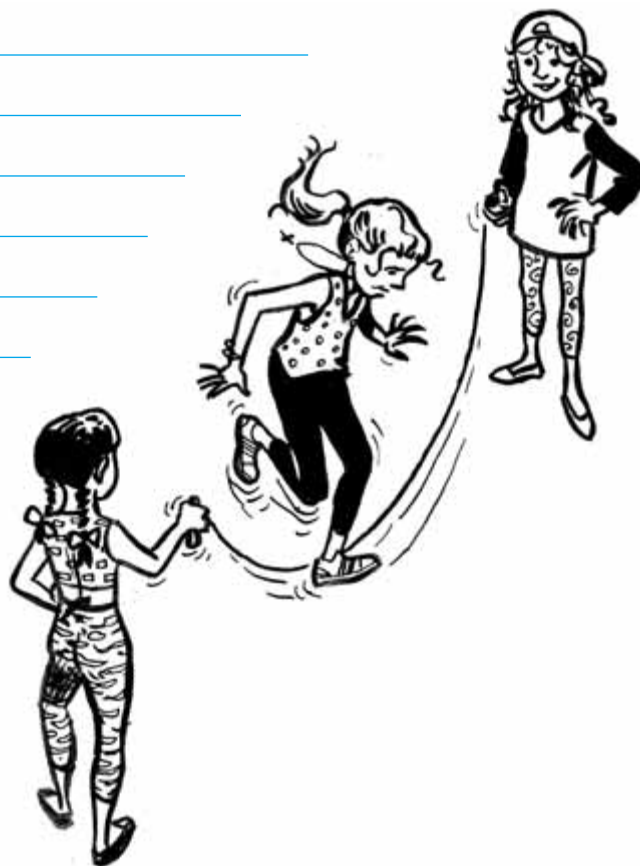
Учимо:

- управни и неуправни говор
- писање дијалога
- променљиве и непроменљиве врсте речи

Твој задатак ће бити да:

- опишеш игру коју волиш да играш
- учествујеш у квизу
- напишеш замишљени разговор
- помогнеш Ани да се обуче
- замислиш разговор о неком проблему
- довршиш стрип

Опиши игру коју си радо играо са својим друштвом за време летњег распуста.
Која су правила те игре?

Ученици треба да се поделе у две екипе (Анину и Тинтилинову) и да организују квиз.
Тако ће на занимљив начин обновити градиво из 3. разреда.

Анина екипа

ВЕСЕЛИ КВИЗ

могући број поена

освојено

1. Измисли почетак једне бајке: _____

2

2. Смисли загонетку о псу: _____

2

3. Како се правилно пише: *радио* или *радијо*?

2

4. Смисли о трави *строфу* од два стиха:

2

5. Напиши три заједничке именице за пса: _____

2

6. Напиши једну узвичну потврдну реченицу о пријатељству: _____

2

7. Подвуци субјекат и предикат у реченици: *Када Марко игра фудбал?*

2

8. Напиши пет глагола којима се може означити падање кише: _____,

2

9. Смисли и напиши три смешна имена за оловку: _____,

2

10. Допуни реченицу: Ана _____ учи.
(прил. о. за време) (прил. о. за место) (прил. о. за начин)

2

11. Одреди род и број придева *умиљата*: _____

2

12. Напиши обавештајну реченицу у којој свака реч почиње словом *н*: _____

2

Могући број поена:

24

Освојено:

Место:

Тинтилинова
екипа

1. Измисли почетак једне басне: _____

2

2. Смисли *пословицу* о лепом понашању у природи: _____

2

3. Како се правилно пише: *историја* или *история*? _____

2

4. Смисли о зецу *строфу* од два стиха: _____

2

5. Напиши три *властите именице* за пса: _____

2

6. Напиши једну *обавештајну одричну реченицу* о љубави: _____

2

7. Подвуци субјекат и предикат у реченици: *Зашто Ана данас долази?*

2

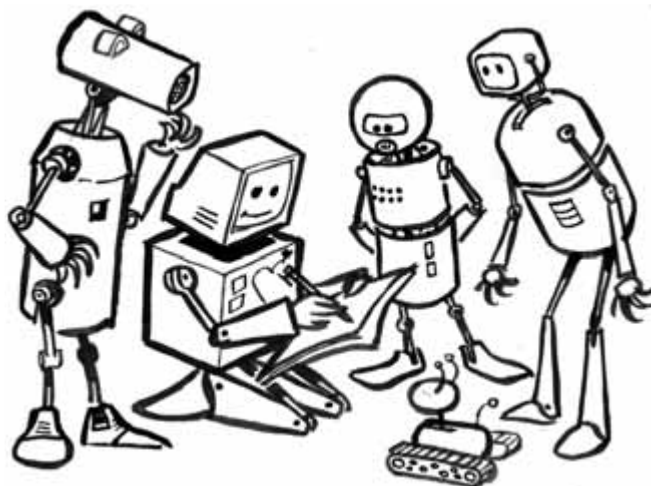
8. Напиши пет описних придева уз именицу *сунце*: _____,

_____, _____, _____, _____.

2

9. Одговори шаљиво на питање: *Зашто је трава зелена?* _____

2

10. Напиши реченицу *Тинтилин се смешка* у

прошлом: _____

садашњем: _____

будућем времену: _____

2

11. Одреди лице и број глагола *препознају*:

2

12. Напиши упитну потврдну реченицу у којој свака реч почиње словом з: _____

2

Могући број поена:

24

Освојено:

Место:

УПРАВНИ ГОВОР

Разговор између Милице и Драгана:

- Ана је рекла да јој се допадаш!
- Шта је рекла Ана?
- Да си јој симпатичан.
- Ма не то. Наведи ми њене речи.
- Аха, рекла је: „Свиђа ми се онај дечак из друге клупе“.

Управни говор је навођење туђих речи *тачно онако како су изговорене*. Такво навођење нечијих речи обележава се посебним знацима – **наводницима**. Наводници се стављају испред и иза управног говора. Постоје три начина навођења:

1. Ана је рекла: „Свиђа ми се онај дечак из друге клупе“.
2. „Свиђа ми се онај дечак из друге клупе“, рекла је Ана.
3. „Свиђа ми се“, рекла је Ана, „онај дечак из друге клупе.“

Уместо наводника (који некад изгледају и овако: » «), може се ставити **црта**, као у примеру стихова из песме Григора Витеза *Какве је боје поток*:

1. А ластавица озгô рече: – Поток је као небо плав.
2. – Поток је као небо плав – ластавица озгô рече.
3. – Поток је – ластавица озгô рече – као небо плав.

НЕУПРАВНИ ГОВОР

Неуправни говор је посредно навођење туђих речи у нешто измењеном облику. За такво навођење нечијих речи не користе се наводници, већ речи **да** и **како**:

- Ана је рекла **ДА** јој се свиђа онај дечак из друге клупе.
Ана је рекла **КАКО** јој се свиђа онај дечак из друге клупе.

Следећу реченицу напиши правилно у неуправном говору, као и на сва три описана начина управног говора.

Маркојерекаотонисамучинионамерно

неуправни говор: _____

управни говор:

1. начин _____

2. начин _____

3. начин _____

Напиши реченице у управном и неуправном говору на основу онога што пише на слици.

неуправни говор: _____

управни говор: _____

Посматрај слику. Напиши замишљен разговор ликова са слике.

Ана: _____

Тинтилин: _____

Мачка: _____

ШТА ДА ОБУЧЕМ?

Гледај слику и напиши причу
у управном говору.

Пребаци управни говор
у неуправни.

ДИЈАЛОГ

Дијалог је разговор између две особе. Речи које изговарају саговорници су у управном говору.

Разговор може бити помирљив и свађалачки. Да би твој разговор био плодотворан и помирљив требало би да поштујеш нека правила:

1. разговарај о проблему
2. наступи мирољубиво
3. нападај проблем, а не особу
4. усредсреди се на оно што је у том тренутку важно
5. поштуј туђа осећања
6. преузми одговорност за своје поступке¹

Објасни кроз навођење примера на који начин си разумео ова правила. Напиши како би о неком проблему разговарао са другом или с родитељем.

Добио/добила си слабу оцену у школи.

Ти:

Ти:

Ти:

Заљубио/заљубила си се.

Ти:

Ти:

Ти:

¹Д. Плут, Љ. Маринковић, *Конфликти и шта с њима*, Креативни центар, Београд 2002, 25.

ПРОМЕНЉИВЕ И НЕПРОМЕНЉИВЕ РЕЧИ

Промене

Зове се **Мира**.
Од **Мире** добијох осмех често,
па **Мири** дадох у срцу место.

Сад снивам **Миру**.
Дозивам: „**Миро!**“
Дружим се с **Миром**.
Причам о **Мири**.

И ја се мењам
уз мука триста,
а она – ништа,
остала иста.

С. М.

Примећујеш да се именица *Мира* у песми појављује у различитим облицима. Поред те именице, променљиве речи из песме су такође: *зове се, добијох, осмех, дадох, срцу, место, снивам, дозивам, дружим се, причам, ја, мењам се, мука, она, остала, иста.*

Непроменљиве речи су: *од, често, па, у, сад, с, о, и, уз, триста, а, ништа.*

Све речи у нашем језику деле се на **променљиве** и **непроменљиве**.

Именице, придеви, заменице, неки **бројеви** и **глаголи** су променљиве речи, јер приликом употребе у реченици мењају свој облик.

За променљиве речи (доћи, дошао, **дошла**, дошло; сам, си, **је**, смо, сте, су; добијати, **добијох**, добијаше; срце, срца, **срцу**; **причам**, причаш, прича, причамо, причате, причају итд.) карактеристично је то што у реченици добијају различите завршетке.

Непроменљиве речи никада не мењају свој облик.

ЦВРЧАК И МРАВИ

Напиши и нацртај започети стрип према басни „Цврчак и мрави“.
Настави даље како желиш: можеш да измислиш још неки лик, друге догађаје,
другачији завршетак. Најпре направи план у 6 слика.

1. *Цврчак пева и свира.*

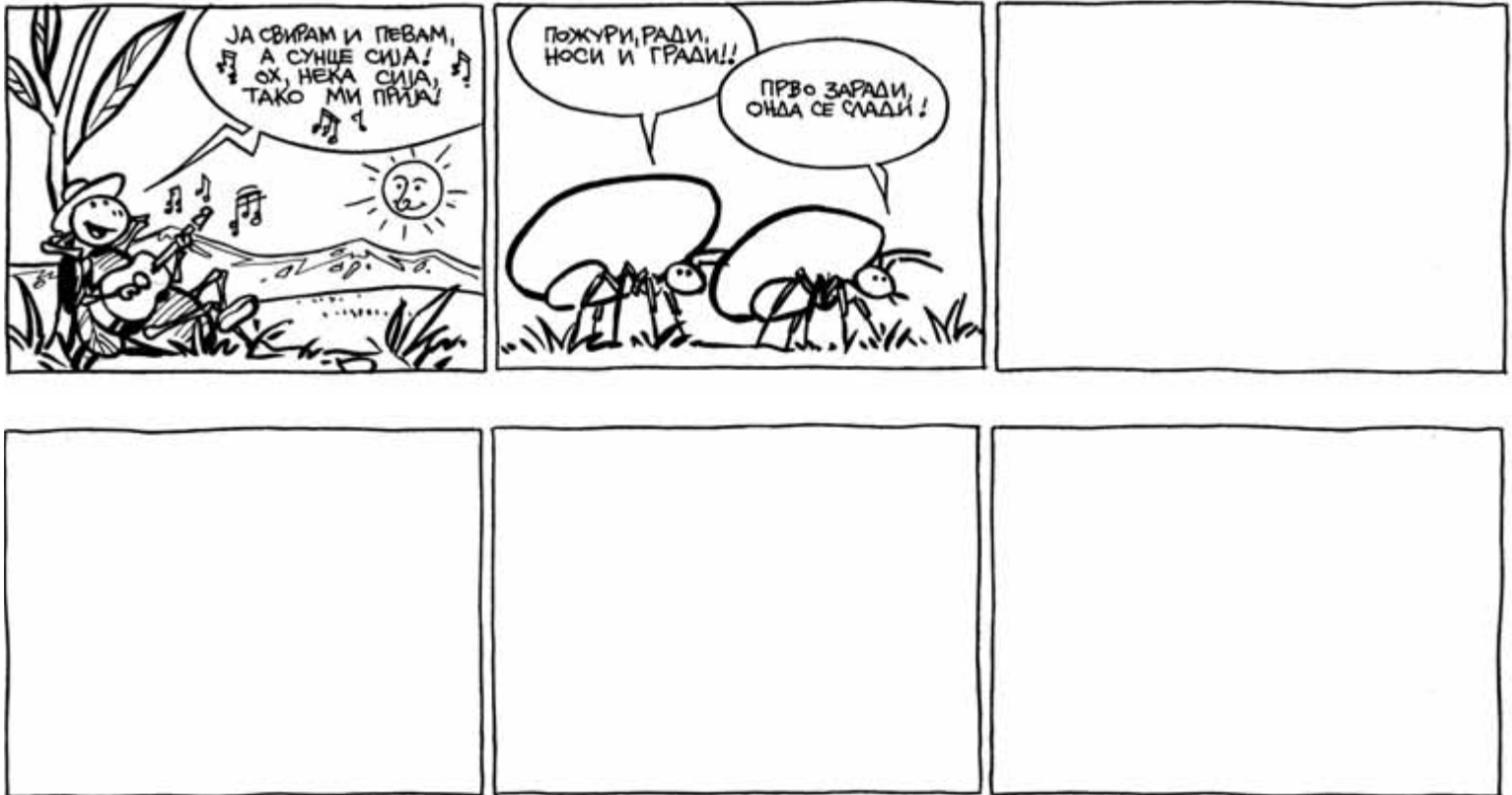
2. *Мрави раде.*

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

СЕТИ СЕ ШТА СМО НАУЧИЛИ

врсте речи

променљиве

приликом употребе у реченици
мењају свој облик

именице

придеви

заменице

бројеви (неки)

глаголи

непроменљиве

никада не мењају
свој облик

О овим врстама речи
ућићеш у петом разреду.

реченице

управни говор

наводници „“ или » «

црта –

неуправни говор

речи *да* и *како*

Следи прва контролна вежба

2. НАДЖЊЕВА СЕ МОМАК И ДЕВОЈКА

Учимо:

- подела именица по значењу
- род именица
- број именица
- писање великог слова

Твој задатак ће бити да:

- замислиш и напишеш смешан телефонски разговор
- замислиш како би разговарао о неком проблему
- решаваш укрштенице са именицама
- најавиш наступ теби омиљене личности
- направиш интервју
- пишеш графите

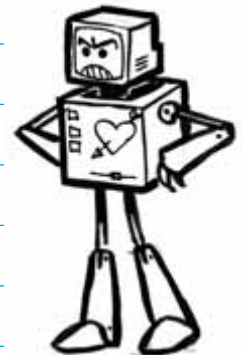
Замисли и напиши један смешан телефонски разговор.

_____ : _____
_____ : _____
_____ : _____
_____ : _____
_____ : _____
_____ : _____
_____ : _____
_____ : _____

Друг(арица) је љут(а) на тебе. Како ћеш започети разговор о проблему?

Ти: _____
_____ : _____
_____ : _____
_____ : _____
_____ : _____

ПОДЕЛА ИМЕНИЦА ПО ЗНАЧЕЊУ

Именице су речи које означавају имена **бића**, **предмета** и **појава**.

властите – означавају властита имена бића (људи и животиња), географских појмова (река, планина, мора)

Марија
Жућко
Ниш
Морава
Ртањ
Јадранско море

заједничке – означавају заједничка имена бића, предмета и појава

човек, мајка, ученица;
пас, жаба;
дрво, море, планина;
киша, ветар, снег;
торба, капа, кућа

збирне – означавају скуп више бића или предмета исте врсте

деца, браћа;
прасад, телад;
цвеће,
лишће, камење

градивне – означавају неку материју или грађу

вода
земља
песак
малтер
шећер
брашно
сребро

апстрактне или мисаоне
– означавају осећања, особине и стања

срећа, туга,
љубав, младост,
детинство, здравље
Напомена:
Мисаоне именице не мораш
обавезно да научиш
у четвртој разреду.

Напиши заједничке именице за:

птице _____

рибе _____

биљке _____

спортове _____

делове тела _____

одећу _____

Напиши властите именице за:

планине _____

реке _____

државе _____

народе _____

градове _____

новине _____

Напиши апстрактне именице супротног
значања.

лаж – _____

мраз – _____

срећа – _____

храброст – _____

сиромаштво – _____

здравље – _____

– _____

Измисли више властитих имена за:

јежа _____

мачку _____

песме које ћеш написати _____

Напиши градивне именице за:

течности _____

намирнице _____

метале _____

индустријске сировине _____

тканине _____

грађевински материјал _____

Попуни табелу одговарајућим именицама.

заједничке у једнини	заједничке у множини	збирне
<i>џирн</i>	<i>џирнови</i>	<i>џирње</i>
<i>клас</i>		
<i>камен</i>		
		<i>џрожеђе</i>
		<i>џрасад</i>
	<i>кестенови</i>	
<i>жбун</i>		
<i>џрешен</i>		
	<i>џрушкови</i>	

Реши укрштеницу са градивним именицама.

1. метал
2. намирница
3. племенити метал
4. грађевински материјал
5. фина тканина
6. плетиво
7. запаљива течност
8. течност

1. Г

2. Р

3. А

4. Д

5. И

6. В

7. Н

8. Е

Упиши збирне именице изведене од заједничких: зрно, жбун, пиле, перо, лане, камен.

1. З

2. Б

3. И

4. Р

5. Н

6. Е

РОД ИМЕНИЦА

Именице могу бити мушког, женског или средњег рода.

Посматрај слике и помоћу заменица *тај, та, то* распореди и упиши именице према роду.

мушки
тај

човек

женски
та

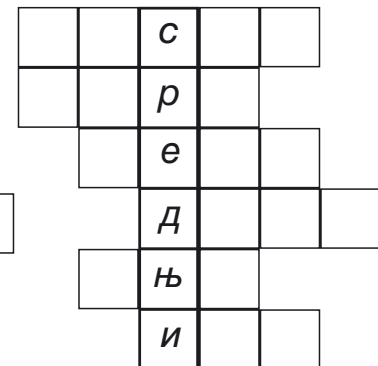
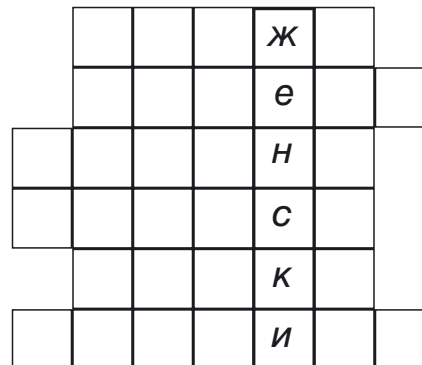
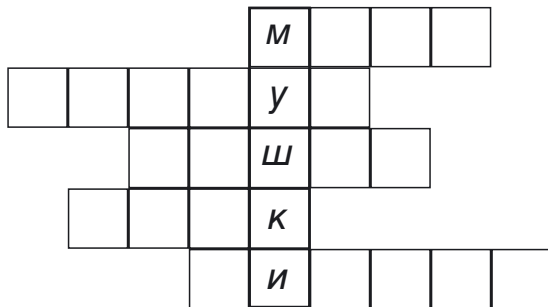
женина

средњи
то

дрво

Помози Тинтилину да према роду распореди именице: *небо, олука, радост, писмо, топлина, име, вашар, дело, циркус, плажа, перо, мрак, иње, наука, димњак, милина, завеса.*

БРОЈ ИМЕНИЦА

Именице имају различите облике за једнину и множину. Именица је у једнини када означава једно биће или предмет, а у множини када означава више бића или предмета.

једнина

Ово је књига.

множина

Ово су књиге.

Попуни табелу одговарајућим облицима именица.

једнина	множина
<i>син</i>	
	<i>ћешкири</i>
<i>ћерка</i>	
	<i>ћлишце</i>
<i>морс</i>	
	<i>ћоља</i>

Неке заједничке именице имају и облик збирне именице. Попуни табелу.

Неке именице имају само множину.
Попуни табелу.

	множина
	
	
	
	
	
	

	једнина	множина	збирна им.
	<i>лишћ</i>		
			<i>цвeће</i>
		<i>ћране</i>	

ПИСАЊЕ ВЕЛИКОГ СЛОВА

За велика слова важе и правила ова:

Великим словом пишу се имена континената,
држава, покрајина и њихових становника.

Великим словом пишу се имена насеља
(градова и села) и њихових становника.

Европа _____ *Европљанин* _____ *Европљанка* _____
Србија _____ *Србин* _____ _____
Црна Гора _____ *Црногорац* _____ _____
Мађарска _____ _____ _____
Русија _____ _____ _____
Срем _____ _____ _____
Војводина _____ _____ _____
Шумадија _____ _____ _____
Мачва _____ _____ *Мачванка* _____
Банат _____ _____ _____

Београд _____ *Београђанин* _____ _____
Нови Сад _____ _____ *Новосађанка* _____
Краљево _____ *Краљевчанин* _____ _____
Чачак _____ _____ _____
Крагујевац _____ _____ _____
Сомбор _____ _____ _____
Рума _____ _____ _____
Ваљево _____ _____ _____
Вишњица _____ _____ _____
Панчево _____ _____ _____

Сигурно си запазио да се код вишечланих имена држава, покрајина, градова и села великим словом пишу све именице, а малим речи као што су *и*, *на* и *сл.*

Србија и Црна Гора, Велика Британија, Нови Сад, Петровац на Млави, Крива Река

Напиши правилно реченицу:

јасамлетоваонајадранскомморууцрнојгориуградукојисезовехерцегновикодрођакацрногораца.

КАКО НАЈАВИТИ НЕЧИЈИ НАСТУП

Важно је:

1. на који начин се обраћамо слушаоцима и гледаоцима
2. рећи о којој ће се теми говорити и због чега је то значајно
3. представити госта, рећи његово име, презиме и звање
4. представити достигнућа свога госта.

Нацртај омиљену личност.

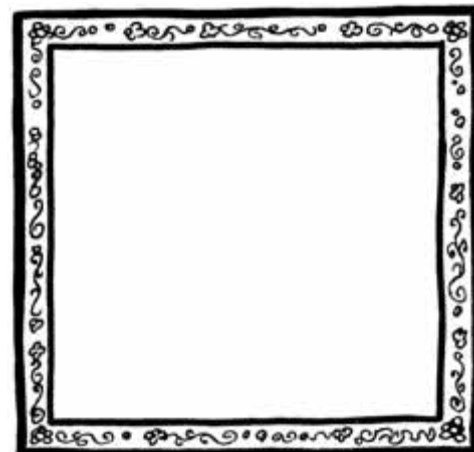
Замисли да на неком скупу треба да најавиш наступ твоје омиљене личности. Напиши какоби то учинити.

Поштовани _____ . Занас ћемо разговарати о _____

Тема је занимљива због _____ .

Наш гост је _____
(наведи његово занимање и најважнија достигнућа)

Драго ми је што могу да вам представим _____ .

ИНТЕРВЈУ

Напиши замишљена питања и одговоре.

Интервју је припремљени разговор с неком особом. За интервју је најважније да гост буде занимљив и да питања буду добра.

Ти: _____

Ти: _____

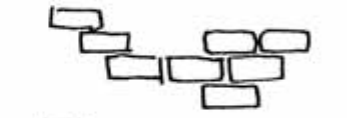
Ти: _____

ГРАФИТИ

Школа нам је
као кућа.
Зашто у њој
свађамо!

Девојнице су ...

Љубав је ...

Деца су

СЕТИ СЕ ШТА СМО НАУЧИЛИ

именице

по значењу се деле на:

означавају имена бића,
предмета и појава

то су променљиве речи;
могу бити у:

властите

властита имена бића;
називи географских појмова

м., ж. и ср. р.;
најчешће у једнини

заједничке

заједничка имена бића,
предмета и појава

м., ж. и ср. р.;
једнина и множина

збирне

скуп више бића или предмета
исте врсте

ж. и ср. р.
обликом једнине означавају
множину

градивне

материја или грађа

м., ж. и ср. р.
најчешће у једнини

апстрактне (мисаоне)

осећања, особине, стања

м., ж. и ср. р.
једнина и множина

правопис

властите именице пишу
се великим словом

Следи друга контролна вежба

3. ЧОВЕК САМО СРЦЕМ ДОБРО ВИДИ

Учимо:

- придеви
- род и број придева
- грађење придева од именица
- писање присвојних придева изведених од властитих именица
- наглашени изговор слогова у речи
- дуги и кратки наглашени слогови у речи
- наглашене и ненаглашене речи у реченици
- писање скраћеница

Твој задатак ће бити да:

- објасниш значење неких придева
- опишеш себе или свог друга/другарицу
- смислиш загонетке
- направиш придеве од именица
- наставиш започету причу
- решиш укрштеницу са скраћеницама
- завршиш започете пирамиде речи
- сачиниш правилник о чувању животиња

Објасни шта значе придеви који означавају људске особине.
Ако не знаш значење неког придева, потражи га у речнику српског језика.

- дружељубив _____
- поуздан _____
- лаком _____
- частан _____
- духовит _____
- себичан _____
- површан _____
- разметљив _____
- заљубљив _____
- толерантан _____
- искрен _____
- маштовит _____

ПРИДЕВИ

Врата

Врата су бела, плава, зелена,
висока, тешка или малена.

Врата су кућна, дворишна, градска,
школска, сеоска ил' можда царска.

Врата су дрвена, златна, платнена,
бетонска, тршчана или стаклена.

Иза свих врата путић светлуца
до неке тајне, до неког срца.

С. М.

Напиши каква врата још могу бити?

Чија врата још могу бити?

Од чега још могу бити врата?

У овој песми уз именицу *врата* стоји читав низ речи које означавају особине. То су **придеви**. Када користимо придеве, наше казивање је лепше и сликовитије.

Придеви су речи које стоје уз именице и ближе их одређују.

Описни придеви означавају *какво је нешто*, како изгледа.

Присвојни придеви казују *чије је нешто*, коме односно чему припада.

Градивни придеви означавају *од чега је нешто*, од које је материје направљено.

КАКО ДА ТЕ ОПИШЕМ?

Напиши придеве који се користе у описивању људи.

 висина *висок*

 дебљина *вигљак*

 покрети руку

 покрети ногу

 лице

 нос

 уста

 уши

 осмех

 глас

 боја косе

 облик косе

 боја очију

 облик очију

ПОДЕЛА ПРИДЕВА ПО ЗНАЧЕЊУ

Попуни табелу.

именице	придеви		
	описни	присвојни	градивни
 пећина	<i>праћна</i>	<i>медвеђа</i>	
 оловка			
 ташна			
 лопта			
 _____			
 _____			

Опиши себе или свог друга/другарицу. Користи придеве.

Упореди и напиши шта значе:

1. <u>отворен</u> човек _____	<u>отворен</u> прозор _____
2. <u>златне</u> руке _____	<u>златан</u> прстен _____
3. <u>празна</u> глава _____	<u>празна</u> чаша _____
4. <u>завезан</u> језик _____	<u>завезан</u> чамац _____
5. <u>гвоздена</u> воља _____	<u>гвозден</u> ексер _____
6. <u>камено</u> срце _____	<u>камена</u> секира _____
7. <u>бакарно</u> небо _____	<u>бакарна</u> жица _____

РОД И БРОЈ ПРИДЕВА

Повежите придеве из леве колоне са именицама из десне.

леп	дете
добра	дечак
радознало	девојчица

Придеви, као и именице, могу бити **мушког, женског и средњег рода**.

За дечака ћемо рећи: *леп, добар, радознао*.
За девојчицу: *лепа, добра, радознала*.
За дете: *лепо, добро, радознало*.

Зашто ове придеве није могуће повезати другачије? _____

Које правило би могао да изведеш? _____

Распореди следеће придеве уз одговарајуће именице: *правична, завидљиве, досетљива, одговорна, површне, искрене, уображене, сналажљива*.

девојчица: _____

девојчице: _____

На основу чега си придеве распоредио уз именице?

Шта је то што је заједничко именицама и придевима?

Придеви, као и именице, могу бити у **једнини** и у **множини**.

Значи, увек ћемо за **једног** дечака рећи: *храбар, савестан дечак* (једнина);
за **више** дечака рећи ћемо: *храбри, савесни дечаки* (множина).

За **једну** девојчицу: *племенита, духовита девојчица* (једнина);
за **више** девојчица: *племените, духовите девојчице* (множина).

За **једно** пиле рећи ћемо: *несташно, лепо пиле* (једнина);
за **више** пилића: *несташни, леки пилићи* (множина).

Придеви се у **роду и броју** слажу са именицама уз које стоје.

СЛАГАЊЕ ПРИДЕВА СА ИМЕНИЦАМА

Испод именица у табели упиши придеве у одговарајућем роду и броју.

сунце 	месец 	звезде 	облаци
<i>сјајно</i>			<i>бели</i>
	<i>велики</i>		
		<i>блиставе</i>	
	<i>светао</i>		<i>тајерјасни</i>
<i>тајанствено</i>			
		<i>далеке</i>	

	мушки	женски	средњи
једнина	<i>леп</i>		
множина			
једнина			
множина			<i>срећна</i>
једнина			
множина		<i>добре</i>	
једнина			
множина			

Попуни табеле.

мушки	женски	средњи
<i>весело</i>		
	<i>чиста</i>	
		<i>вредно</i>
	<i>немирна</i>	
<i>шарен</i>		
	<i>послана</i>	
		<i>пријатно</i>

ИЗВОЂЕЊЕ ПРИДЕВА ОД ИМЕНИЦА

Прошле године смо учили да се од именица могу градити (изводити) нове речи – друге именице и глаголи. Од именице *лист* настале су, на пример, именица *листић* и глагол *листати*.

Од именица се могу градити и придеви, као што се види из наредне табеле.

именица	придев
<i>сунце</i>	<i>сунчан</i>
<i>бес</i>	<i>бесан</i>
<i>плод</i>	<i>плодан</i>
<i>бол</i>	<i>болан</i>
<i>брашно</i>	<i>брашњав</i>
<i>дрво</i>	<i>дрвен</i>

ПИСАЊЕ ПРИСВОЈНИХ ПРИДЕВА ИЗВЕДЕНИХ ОД ВЛАСТИТИХ ИМЕНИЦА

Присвојни придеви изведени од властитих именица пишу се двојачко:

1. великим словом када се завршавају на *-ов*, *-ев*, *-ин*:

Петар – Петров; Његош – Његошев; Марија – Маријин

2. малим словом када се завршавају на *-ски*, *-чки*, *-шки*:

Сомбор – сомборски; Крагујевац – крагујевачки; Ниш – нишки

Измисли загонетке за месец и ветар.

Сачини придеве од именица. Пази на велика слова.

властите именице	присвојни придеви
Србин	
Француз	
Београд	
Панчево	
Драгана	
Урош	
Јастребац	

градивне именице	градивни придеви
злато	
стакло	
сребро	
песак	
вода	
гума	
вуна	

Настави започету причу.

Био један цар велики као _____ . Утао је жену малу као _____ . Он је ћутио као _____ , а она је причала као _____

НАГЛАШЕНИ ИЗГОВОР СЛОВОА У РЕЧИ

Када речи изговараш полако, у слоговима, запазићеш да се сви слогови не изговарају исто.
У неким речима један слог се изговара јаче. То је наглашавање слога или акценат.

Изговарај следеће речи и послушај њихов звук.

во да	ра дити
во до ноша	за ра дити
навод ња вање	зара ђи вати

Како ће звучати речи када их погрешно акцентујеш?
Да ли ће се разумети њихово значење?

На пример: во**да**, ру**ка**, ра**ди**ти.

Сигурно запажаш да је овако наглашене речи теже разумети.

Заокружи наглашене слоге у следећим речима:

рука
рукавица
руководилац

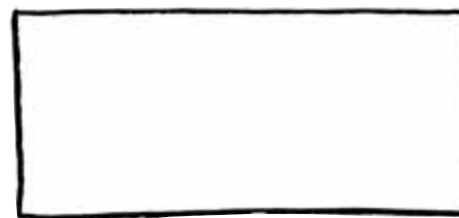
земља
земљорадња
земљописац

нога
ногавица
ногамет

У већим реченицама српског језика све речи су акцензоване (осим неких једносложних речи).
Ако ниси сигуран да ли си тачно означио наглашене слоге, погледај у речнику и провери.

Реши ребусе и смисли један и сам.

нарођушен

ДУГИ И КРАТКИ НАГЛАШЕНИ СЛОГОВИ У РЕЧИ

Ако обратиш пажњу на акценат, приметићеш да наглашени слогови некад могу бити дуги, а некад кратки.

Прочитај и објасни шта значе реченице:

Лук

за

лук.

Лук

за

лук.

Лук

за

лук.

Као што си вероватно приметио, речи *лук* и *лук* имају исти облик (исте гласове), а разликују се по дужини акцената. У речи *лук* (врста поврћа) акценат је кратак, а у речи *лук* (врста оружја) он је дуг.

Означи краће $\hat{\ }$ и дуже $\bar{\ }$ слојове у подвученим речима:

Иза кућа – моја кућа,

иза зграда – моја зграда.

Иза шума – моја шума,

а у шуми – поток шуми.

ПИСАЊЕ СКРАЋЕНИЦА

Да се подсетимо: Скраћеница је скраћено писање речи. Скраћенице постоје због тога што нам помажу да лакше пишемо. До сада смо учили:

скраћенице за мере – км (километар), кг (килограм);

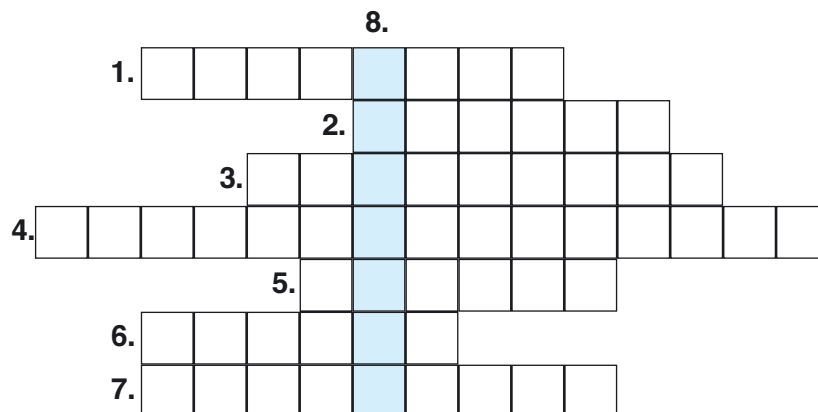
друге скраћенице – бр. (број), стр. (страна), год. (година), уч. (ученик);

Постоје још неке скраћенице: итд. (и тако даље), и сл. (и слично), нпр. (на пример).

Скраћено могу да се пишу и **имена држава:** РС (Република Србија), СЦГ (Србија и Црна Гора), САД (Сједињене Америчке Државе).

Реши укрштеницу:

1. нпр. 2. стр. 3. км 4. РС
5. уч. 6. год. 7. итд. 8. и сл.

Означи изнад наглашеног слога: кратак изговор \triangle , дуг изговор \frown и допиши друге речи с истим нагласком.

но̀га – ру̀ка

сноп – пласт

во̀да – ро̀да

врч – маст

чѐсма – рѐка

мѐк – лѐд

ма̀че – зѐка

чѐп – мѐд

Помози Ани да заокружи дуге и кратке наглашене слоге у следећим речима. Добићеш поруку.

ко̀рак

двѐста

па̀рада

срѐбро

но̀шња

ћѐбе

ра̀дост

виногра̀дар

пла̀нина

осо̀бина

Вук у јагњећој кожи. _____

Завадио би два ока у глави. _____

Срце му је сишло у пете. _____

Пао му је мрак на очи. _____

Нису му све козе на броју. _____

Вежи то мачку за реп. _____

НАГЛАШЕНЕ И НЕНАГЛАШЕНЕ РЕЧИ

У нашем језику постоје речи које немају свој акценат, односно наглашени слог. Оне се изговарају заједно с речју испред или иза себе и с њом чине акценатску (изговорну) целину.

Прочитај неколико пута наглас следеће пословице и обрати пажњу на акценат.

Косим цртама означена је граница између акценатских целина.

Човек / без слободе / као **риба** / без **воде**.

Дрво се / на **дрво** / **наслања**, / а **човек** / на човека.

Заокружи акценатовани слог у речима у следећим народним пословицама и изрекама:

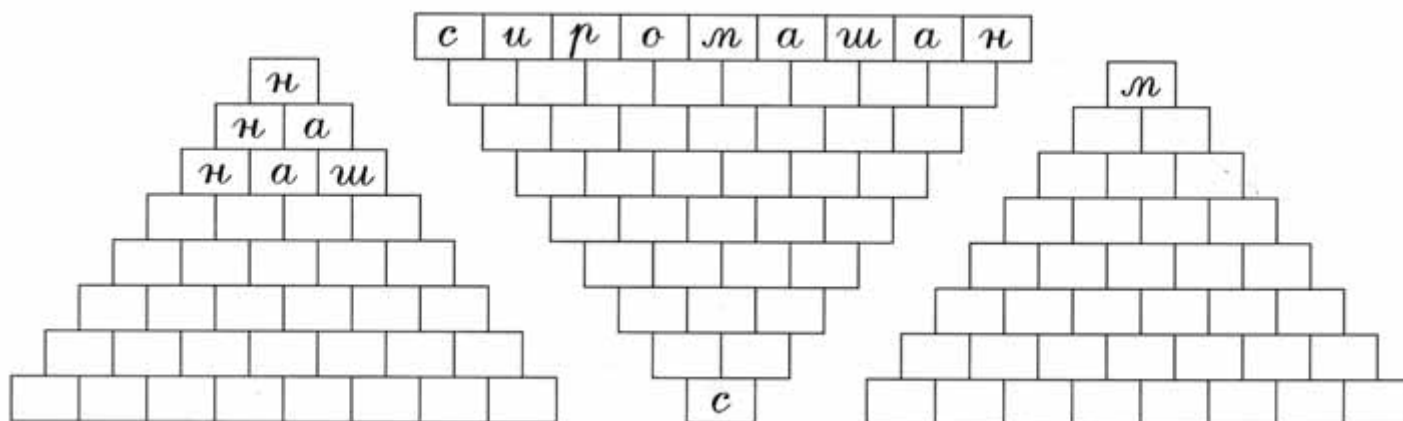

Залуд ми је / бисер / кад ми грло / дави.

Наоблачио се / као да ће му киша / из чела / ударити.

Да се речи / купују, / мање би их / било.

Попуни започете пирамиде речи.

Сачини правилник о чувању животиња.

(наслов)

Члан 1

Члан 2

Члан 3

Члан 4 – казнене мере

Напиши што више речи које имају слично значење као следеће:

гледати

брдо

весео

леп

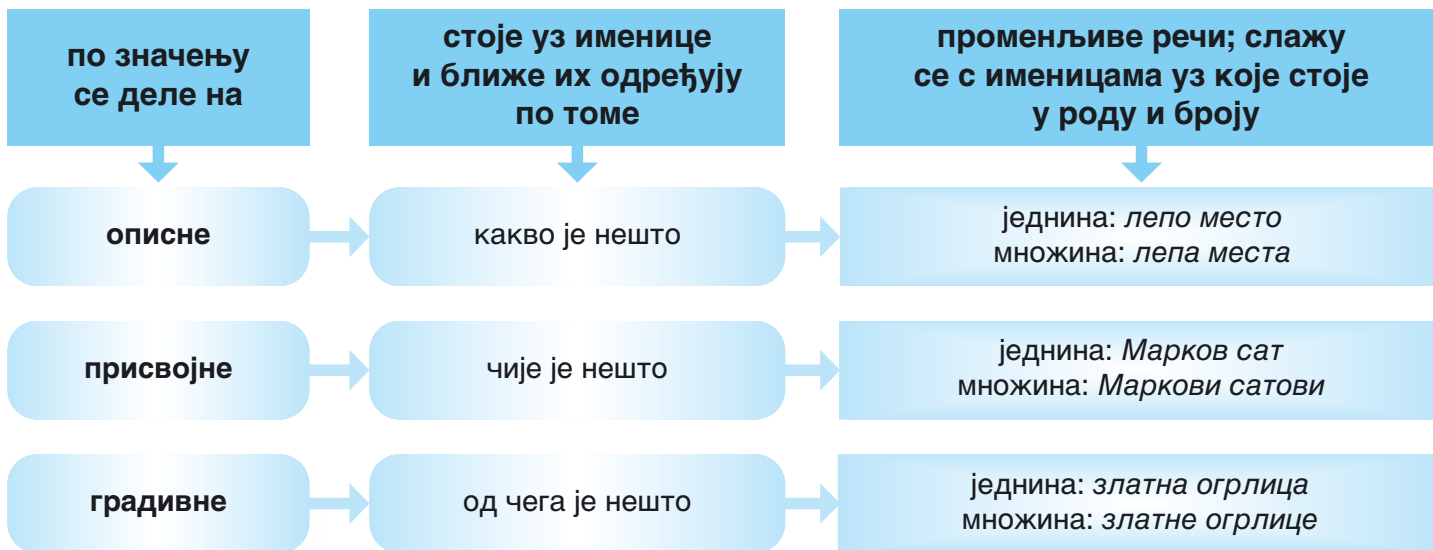

тужан

Састави што више придева од слова: ВАИНСЛТОЕК.

СЕТИ СЕ ШТА СМО НАУЧИЛИ

придеви

грађење придева од именица

именица	придев	властита именица	присвојни придев
снег	снежни	Петар	Петров
град	градски	Весна	Веснин
вуна	вунени	Београд	београдски
песак	пешчани	Шабац	шабачки
		Ниш	нишки

Следи трећа контролна вежба

4. НА МУЦИ СЕ ПОЗНАЈУ ЈУНАЦИ

Учимо:

- придеви
- род и број придева
- грађење придева од именица
- писање присвојних придева изведених од властитих именица
- наглашени изговор слогова у речи
- дуги и кратки наглашени слогови у речи
- наглашене и ненаглашене речи у реченици
- писање скраћеница

Твој задатак ће бити да:

- објасниш значење неких придева
- опишеш себе или свог друга/другарицу
- смислиш загонетке
- направиш придеве од именица
- наставиш започету причу
- решиш укрштеницу са скраћеницама
- завршиш започете пирамиде речи
- сачиниш правилник о чувању животиња

Измисли бајку.

Бајка о патуљку и зачараној принцези

некој далекој земљи живео је _____

Увод: Упознавање
са ликовима

Главни догађаји

Завршетак

ЛИЧНЕ ЗАМЕНИЦЕ

Измени набоље и препиши ову причу Тање Тошев. Користи личне заменице тако да прича не буде досадна.

Досадна лопта

Сва деца су имала лопте. Лопте су тако лепе. Данас сам и ја добила лопту. – Како си ми, лопто, дивна! – рекла сам. Другарице су ми тражиле лопту. Од лопте се нисам одвајала. Мама ми је рекла да смо досадне и лопта и ја. Како је могуће да лопта буде досадна?

Сигурно запажаш да је именица *лопта* у овом тексту поменута много пута, што није добро. Да би се избегло слично понављање, у говору често користимо заменице.

Заменице су речи које упућују на бића, предмете и појаве.

Личне заменице упућују на лица.

једнина

1. лице **ја**
2. лице **ти**
3. лице **он, она, оно**

множина

1. лице **ми**
2. лице **ви**
3. лице **они, оне, она**

1. Заменица **ја** упућује на лице које говори.

2. **Ти** упућује на лице којем се говорник обраћа, на саговорника.

3. Заменица **он, она, оно** упућује на лице односно предмет о којем се говори.

1. Заменица **ми** упућује на групу којој припада говорник.

2. Заменица **ви** упућује на групу у којој је саговорник, као и на више саговорника.

3. Заменицама **они, оне, она** упућује се на лица која не учествују у разговору, као и на предмете.

Дакле, личне заменице имају посебне облике за једнину и множину; заменице 3. лица једнине и множине имају и посебне облике за сва три рода – мушки, женски и средњи.

Допуни реченице одговарајућим личним заменицама.

_____ су се наљутили.

_____ је радосна.

_____ сам њоносан.

_____ сте нас разумели.

_____ си ми њотогла.

_____ сто вам се обрадовали.

Личне заменице у реченици често врше службу субјекта, баш као и именице на које саме упућују. Све заменице у реченицама из претходног вежбања имају ту службу.

Заменице су, као што смо већ рекли, променљиве речи. Због тога се и личне заменице у реченици појављују у различитим облицима.

ја мене (ме), мени (ми), мног, о мени

ти тебе (те), теби (ти), тобом, о теби

он, оно њега (га), њему (му), њим, о њему

она ње (је), њој (јој), њу (је, ју), њом, о њој

ми нас, нама (нам), нама, о нама

ви вас, вама (вам), вама, о вама

они, оне, она њих (их), њима (им)

Допуни реченице одговарајућим облицима личних заменица.

Када сам се вратила из школе, видела сам да сам заборавила књигу. Због тога сам се вратила по _____. Успут сам срела друга и другарицу, па сам стала да бих с _____ поразговарала. Наставила сам до школе и узела књигу. Чим сам стигла кући, позвала _____ је мама. Питала ме је да ли сам _____ купила оно што _____ је рекла. Одговорила сам _____ да ћу тек ићи у продавницу, пошто сам морала да се вратим у школу по књигу. Мама _____ је казала да сам баш заборавна.

Напиши неколико предлога о томе шта би могло да се уради
да би се лепше живело у твојој околини.

Ја бих могао да _____

Ти би могао/могла да _____

Они би могли да _____

Ми _____ могли да _____

Ви _____ могли да _____

Измисли бројалицу са личним заменицама.

Ја сам овде,

ти си _____

Он/она _____

Ми смо _____

Ви сте _____

Они/оне _____

Ја сам меда,

тражим меда.

Ти си _____

Он/она је _____

Ми смо _____

Ви сте _____

Они/оне _____

УПОТРЕБА ЗАМЕНИЦЕ ВИ

Саговорнику се најчешће обраћамо личном заменицом за друго лице једине – *ти*.

*Здраво, Тамара, да ли си ме **ти** звала?*

Међутим, уколико саговорнику желимо да искажемо поштовање, можемо му се обратити заменицом за друго лице множине – *ви*. На тај начин разговарамо с непознатим особама, као и са старијима од себе.

*Добар дан, ја сам Зоран, да ли сте **ви** госпођа Петровић?*

Правописно правило: Када личну заменицу *ви* (*вас, вама/вам*) употребљавамо из поштовања, можемо је писати и великим словом.

*Драга учитељице, јављам **Вам** се с летовања.*

ПРОБЛЕМИ

Они имају проблеме. Охрабри их и посаветуј шта да ураде.

ТВОЈИ САВЕТИ

Марија жели да смрша. Лука жели да купи скије. Милена жели да има више пријатељица. Марко жели да пише добре песме и приче.

Марија, требало би да једеш мање слаткиша. _____

Лука, _____

Милена, _____

Марко, _____

Повежи догађаје и одговарајућа осећања као што је започето. Једно осећање је сувишно.

Како сам могао да заборавим свеску?!

Тако ми је мило кад ме погледа.

У подруму је било мрачно.

О, како она лепо говори!

Мој пас се разболео.

мржња

жалост

дивљење

страх

љубав

љутња

БРОЈЕВИ

Напомена: Збирне бројеве за сада не мораш да знаш.
О њима ћеш учити у петом разреду.

Први лет

С. М.

Бројеви су речи које казују:

1. колико је бића односно предмета на броју; то су основни бројеви: *један, два, три, десет...*
 2. које је неко или нешто по реду; то су редни бројеви: *први, други, трећи, десети...*
 3. колико је бића у збиру; то су збирни бројеви: *двоје, троје, петоро...*
- Неки бројеви су променљиви, а неки нису.

Допуни следеће реченице одговарајућим облицима заменице ти и редних бројева други, четврти и пети:

Ти си ученик _____ (четврти) разреда. Са _____ (ти) у _____ (друга) клупи седи Ана. Уза _____ (ти) у _____ (пети) клупи су два дечака. О _____ (ти) и Ани се прича да сће добри другови.

Смисли и напиши на које све начине може да се користи једно обично дугме.

Први начин: _____

Други начин: _____

Трећи начин: _____

Шта ко воли – нек изволи!

Заврши започету бројалицу.

Један ђак из осмој реда,
два ђака из седмој _____

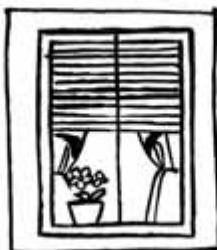
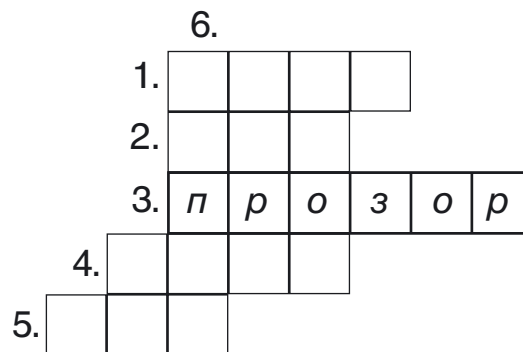
осам ђака _____
сваки од њих жели сестим
испјед њиме са вишњата њрви,
код зубара њридесет и шестим.

Попуни табелу.

ОСНОВНИ БРОЈЕВИ	РЕДНИ БРОЈЕВИ
један	
	шести
шестсто	
једанаест	
	седамнаести
деведесет	
	шездесети

Реши укрштеницу и измисли бројну загометку за прозор. Решења се крију у сликама.

1. Један сипа, други пије, трећи расте веселије
2. Око пања два локвања
3. _____
4. Једна гуја преко бела света
5. Два подрума, један дирек
6. Једна глава, а стотину капа

ГРАЂЕЊЕ ИМЕНИЦА И ПРИДЕВА ОД БРОЈЕВА

Од бројева се често граде друге речи, као што су именице и придеви.

1. Од основних бројева добијене су следеће речи:

основни број	именица	придев
један	јединац јединица	једини, једина, једино; једноставан
два	двобој; двоглас; двоколица	двогрба; двокрак; двострук
три	трогодишњак; тремеђа; тробојка; троугао; троспратница	тродневни; трокреветни; трочлани; троглав
четири	четвороброј; четворогодишњак	четворособан; четвороцифрен

2. Од збирних бројева, на пример, добијене су именице: *Тројеручица*, *четворосед*.

3. А од редних бројева именице: *првак*, *другак*, *трећак*; *четвртина*, *петина* и сл.

Помози Ани да од бројева, именица и других речи
изведе сложене речи и да их објасни.

столица са три ноге

буздован са шест пера

пушка са две цеви

пушка са две цеви

Помози Тинтилину да настави смешну причу у којој ће често користити бројеве.

Четвртог дана у недељи, у четвртак, Четвртко, ученик четвртог разреда, појео је четири колача.

Први колач _____

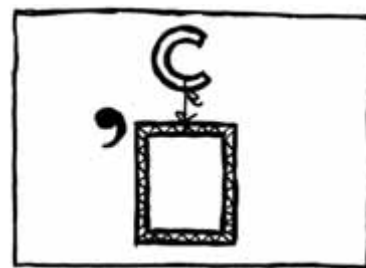
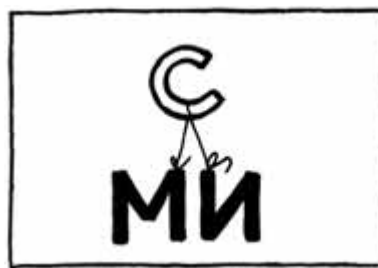
Напиши три предлога за боље дружење људи.

Први: _____

Други: _____

Трећи: _____

Реши ребусе.

ПИСАЊЕ БРОЈЕВА И ДАТУМА СЛОВИМА

НИЈЕ – НЕГО

Кад број хоћеш да напишеш,
добро је и ово знати:

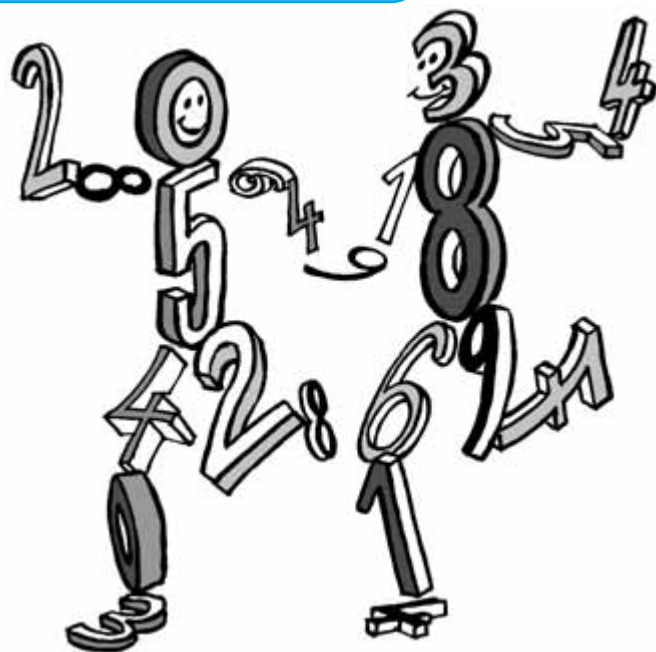
Није двесто – него двеста,
није тристо – него триста.

Не шездесет – но шездесет,
не једанајест – но једанаест.

Није шесто – него шестсто,
не четристо – већ четиристо.

Ко зна више
– за број више –
лепше дише.

С. М.

Напиши словима бројеве: 12, 36, 418, 1960, 2511.

Напиши бројевима на три начина датум свога рођења.

ПИСАЊЕ ЗАГРАДЕ

Заградом се одваја допунски податак или објашњење.

На пример, кад кажемо:

У овој књизи (стр. 50) пише да је глагол *певам*
у презенту (у садашњем времену), а да је глагол
певаћу у футуру (у будућем времену).

Наведи свој пример употребе заграде:

Замисли и напиши разговор између кућа са слике.

Неки човек је у парку тукао пса. Напиши шта су о томе рекли:

пас

човек

једна бака

мачка

полицајац

СЕТИ СЕ ШТА СМО НАУЧИЛИ

личне заменице

упућују на лица или на предмете

једнина

ја

говорник

ти

саговорник

**он, она,
оно**

лице или предмет
о коме се говори

множина

ми

група којој припада говорник

ви

група којој припада саговорник

**они,
оне, она**

лица која не учествују у разговору;
предмети о којима се говори

правопис

заменица *ви* може се писати великим словом када се некој особи обраћамо с поштовањем

Заменице су променљиве речи и имају различите облике за једнину и множину, као и за поједине падеже.

ја мене (ме), мени (ми), мном, о мени

ти тебе (те), теби (ти), тобом, о теби

он, оно њега (га), њему (му), њим, о њему

она ње (је), њој (јој), њу (је, ју), њом, о њој

ми нас, нама (нам), нама, о нама

ви вас, вама (вам), вама, о вама

они, оне, она њих (их), њима (им)

бројеви

основни

колико је бића односно
предмета на броју

редни

које је неко или нешто
по реду

збирни

колико је бића односно
предмета у збиру

Следи четврта контролна вежба

5. ЧУДЕСНИ СВЕТ

Учимо:

- глаголи – обнављање
- садашње, прошло и будуће време
- извођење глагола од именица и придева
- врсте речи и служба речи у реченици
- проста реченица
- предикат (глаголски и именски)
- субјекат
- изговор гласова

Твој задатак ће бити да:

- постављаш необична питања
- изводиш глаголе од именица и придева
- довршиш песму о ветру
- опишеш изглед школе данас и у будућности
- довршиш басну без глагола
- замислиш како врабац размишља о себи и другима
- пишеш дневник
- саставиш поруке о чувању биљака и животиња

ЗАНИМЉИВА И НЕОБИЧНА ПИТАЊА

Помози Тинтилину да постави занимљива питања о књизи и псу.

О књизи:

1. _____
2. _____
3. _____
4. *Која је најмања, а која највећа књига на свету?*
5. _____

О псу:

1. _____
2. _____
3. _____
4. *Зашто пси не воле мачке?*
5. _____

ГЛАГОЛИ

Глаголи су речи које означавају:

радњу

ради
пева

стање

расте
снева

збивање

грми
сева

Глаголи су променљиве речи и имају посебне облике за различита лица.
Дакле, имају различите облике за 1, 2. и 3. лице јединине и множине.

глагол *учити*

једнина

1. Ја учи-м.
2. Ти учи-ш.
3. Он, она, оно учи.

множина

1. Ми учи-мо.
2. Ви учи-те.
3. Они, оне, она уч-е.

САДАШЊЕ, ПРОШЛО И БУДУЋЕ ВРЕМЕ

Глаголи могу означавати: прошло, садашње и будуће време.

прошло

Певао сам,

прошло време (перфекат)
означава радњу која се
одиграла пре тренутка говора

садашње

певам

садашње време (презент)
означава радњу која се
дешава у тренутку говора

будуће

и певаћу.

будуће време (футур)
означава радњу која ће се
дешавати у будућности

Ја сам чудо видео

Пуж и во се туку,
козе кола вуку,
свиња брке суче,
мачке рачун уче,
коњ на грани спава,
зец пут преорава,
вук на друму проси,
а мрав буре носи,
рода жабе служи,
миш се с мачком дружи.

Народна песма

Препиши глаголе из песме:

У ком су времену глаголи у песми?

Допуни празна места глаголима
у прошлом времену.

Допуни празна места глаголима
у будућем времену.

Пуж и во су се <u>пукли</u> ,	Пуж и во ће се <u>пукти</u> ,
козе су кола _____,	козе _____ кола _____,
свиња _____ брке _____,	свиња _____ брке _____,
мачке су рачун _____,	мачке _____ рачун _____,
коњ је на грани _____,	коњ _____ на грани _____,
зец <u>пути</u> _____,	зец <u>пути</u> _____,
вук _____ на друму _____,	вук _____ на друму _____,
а мрав буре _____,	а мрав буре _____,
рода _____ жабе _____,	рода _____ жабе _____,
миш се с мачком _____.	миш _____ се с мачком _____.

Помози Тинтилину да попуни табелу.

садашње време (презент)	прошло време (перфекат)	будуће време (футур)
тражим		
	смишљали су	
		помоћи ћу
захваљују се		
	разгледали смо	
		испричаћемо

ИЗВОЂЕЊЕ ГЛАГОЛА ОД ИМЕНИЦА И ПРИДЕВА

Глаголи се често изводе од именица и придева.

пут – *путоваати*

бео – *белиати*

рука – _____ се

црвен – _____

зид – _____

раван – _____

глас – _____

оштар – _____

санке – _____

мудар – _____

лето – _____

глуп – _____ се

боја – _____

хладан – _____

Од глагола се изводе глаголске именице.

учити – *учење*

бројити – _____

трчати – _____

дисати – _____

мислити – _____

сневати – _____

писати – _____

гледати – _____

Помози Ани да заврши започете реченице.

Волим _____

Не слажем се са _____

За сам невидљив(а) _____

Кад бих био/била _____

Помози Тинтилину да напише:

шта ради око гледа, жтури,

шта ради рука милује,

шта ради нога _____

Допуни ову песму глаголима.

Шта је то?

Шта то прија све док врело сунце сија,
када шушка, хлади, пири,
када _____, _____, _____,
кад лахори и ђарлија?

Чик погоди шта то годи,
када шуми, фурња, струји,
када _____, _____, _____,
када бруји, гуди, хуји?

Шта то плаши
када сече, брише, коси,
када _____, _____, _____,
ломи, витла, чупа, носи?

Шта то прети, шта то страши
кад завија и фијуче,
када _____, _____, _____,
грми, урла и јауче?

У секунди и на метар дува _____.

ШКОЛА ДАНАС И У БУДУЋНОСТИ

Напиши како изгледају школе данас,
а како ће изгледати у будућности.

Изглед школе данас...

Изглед школе у будућности...

Наставни предмети, учење,
оцењивање данас...

У будућности...

Учитељи и односи са
џацима данас...

У будућности...

Покушај да испричаш басну „Гавран и лисица“ без глагола:

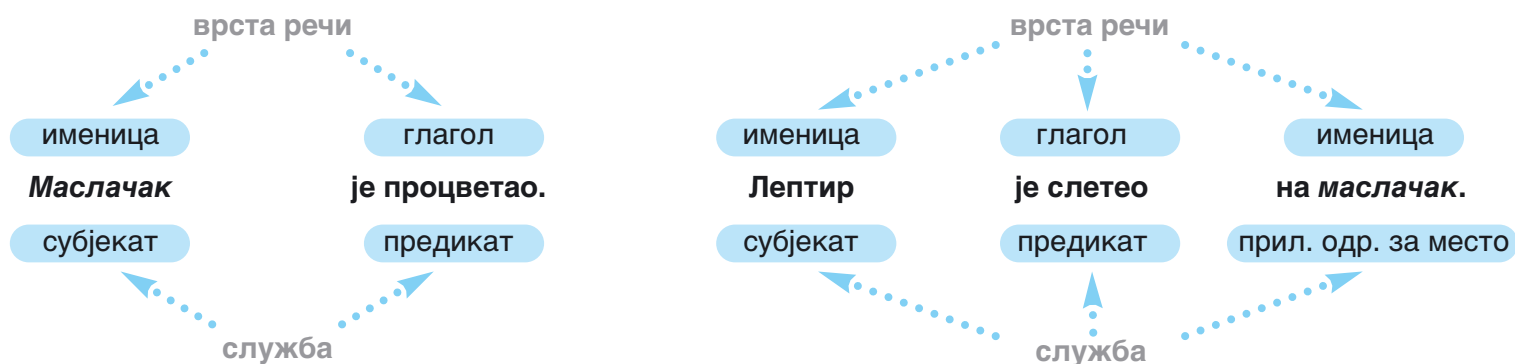

На дрвету гавран. У кљуну сир.

Напиши шта запажаш.

ВРСТЕ РЕЧИ И СЛУЖБА РЕЧИ У РЕЧЕНИЦИ

До сада смо упознали пет **врста променљивих речи**: **именице**, **придеве**, **заменице**, **бројеве** и **глаголе**. Свака од ових врста речи има своје особености. Када се нађу у реченици, речи могу да имају различите **службе**, односно **улоге**. Могу бити у служби **субјекта**, **предиката**, **прилошке одредбе** итд.

Дакле, именица **маслачак** у првој реченици има службу субјекта, а у другој службу прилошке одредбе за место.

Одреди којој врсти припада реч *пролеће*, као и службу коју има у реченицама:

Пролеће је стигло. У пролеће цветају трешње. _____

Међутим, и именице и глаголи могу имати и друге службе. О њима ћемо тек учити.

Доврши започете реченице.

 Драго ми је _____

 Не волим када _____

 Заједном _____

ПРОСТЕ РЕЧЕНИЦЕ

Реченице се по саставу деле на просте и сложене. Просте реченице имају само један предикат, док сложене могу имати два и више предиката. О сложеним реченицама ћеш учити у наредним разредима.

Проста реченица је кратка, састоји се од субјекта и предиката.

Предикат је глагол у личном глаголском облику. Лични глаголски облици су они који имају посебне облике за 1, 2. и 3. лице једнине и множине.

једнина

1. (Ја) учим.
2. (Ти) учиш.
3. (Он, она, оно) учи.

множина

1. (Ми) учимо.
2. (Ви) учите.
3. (Они, оне, она) уче.

Нађи субјекту више предиката.

Шта ради мачка?

Мачка њледа.

Њреде.

Нађи предикату више субјеката.

Шта сија?

сунце.

лице.

Прошири просте реченице
о мачки и сунцу.

Проширене реченице нису
тако кратке, уз субјекат
и предикат имају додатке.

Шарена

зачуђено

Зубањо

оскудно

_____ *мачка* _____ *њледа.*

_____ *сунце* _____ *сија.*

ПРЕДИКАТ

Предикат и субјекат су најважнији реченични чланови.

Када смо говорили о простој реченици, рекли смо да она може да се састоји само од субјекта и предиката.

Ана учи.

Проста реченица може да се прошири, па да садржи и друге реченичне чланове – одредбе и допуне.

АНА марљиво **УЧИ** математику сваког дана за својим столом.

На тај начин проширили смо реченицу.

Поред тога што смо добили одговор на питања:

Шта ради Ана? (*учи*), и Ко ради? (*Ана*), сазнали смо такође и:

шта Ана учи: *математику*

како учи: *марљиво*

када учи: *сваког дана*

где учи: *за својим столом*

Дакле, сазнали смо нешто више о радњи коју Ана врши.

Та радња означена је глаголом *читати*.

Предикат у реченици казује радњу, стање или збивање које врши субјекат.

Добија се на питање: *Шта ради субјекат?*

Субјекту се могу приписивати различите радње. То можемо учинити разним глаголима.

ГЛАГОЛСКИ ПРЕДИКАТ

Предикати исказани глаголима називају се глаголски предикати.

Ана учи / се шета / спава / расте...

Напиши просте реченице састављене од следећих субјеката и предиката:

киша, дечак, беба, тата, сестра, ради, црта, пада, игра се, спава.

ИМЕНСКИ ПРЕДИКАТ

Кад предикат чини само глагол, тад се зове предикат глаголски; дода ли се придев, именица, дода ли се број ил' заменица, тад се зове предикат именски.

Напомена: Ова лекција није обавезна, јер ћеш о именском предикату учити у петом разреду.

Поред глаголског предиката постоји и **именски предикат**. Именским предикатом субјекту се уместо радње приписују нека својства и особине.

Именски предикат се састоји од:

глаголског дела
(скраћених облика
глагола *јесам*)

1. (је)сам 1. (је)смо
2. (је)си 2. (је)сте
3. је(сте) 3. (је)су

и именице
придева
заменице или
броја

Ана

је

девојчица/паметна.

таква/прва.

Реши ребус.

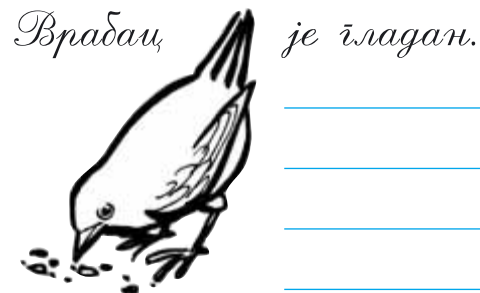

Помози Ани да упише глаголске и именске предикате.

глаголски предикат

именски предикат

СУБЈЕКАТ

Субјекат у реченици казује ко је вршилац радње.
Добија се на питање: *Ко врши радњу?*

	субјекат	предикат
радња	<i>Марко</i>	пеца.
стање	<i>Бака</i>	спава.
збивање	<i>Ветар</i>	дува.
особина	<i>Књига</i>	је занимљива.
својство	<i>Марта</i>	је студенткиња.

ИМЕНИЧКИ СКУП РЕЧИ

Улогу субјекта у претходним примерима врше именице. Осим појединачних речи, службу субјекта могу да врше и скупови речи.

Брат спава.

У овој реченици службу субјекта врши именица **брат**.

Мој мали брат спава.

У овој реченици службу субјекта врши скуп речи **мој мали брат**.

Напиши шалу коју волиш да причаш у друштву.

Подвуци субјекте у следећим реченицама:

Моја сестра је предшколац.

Ми се стално играмо.

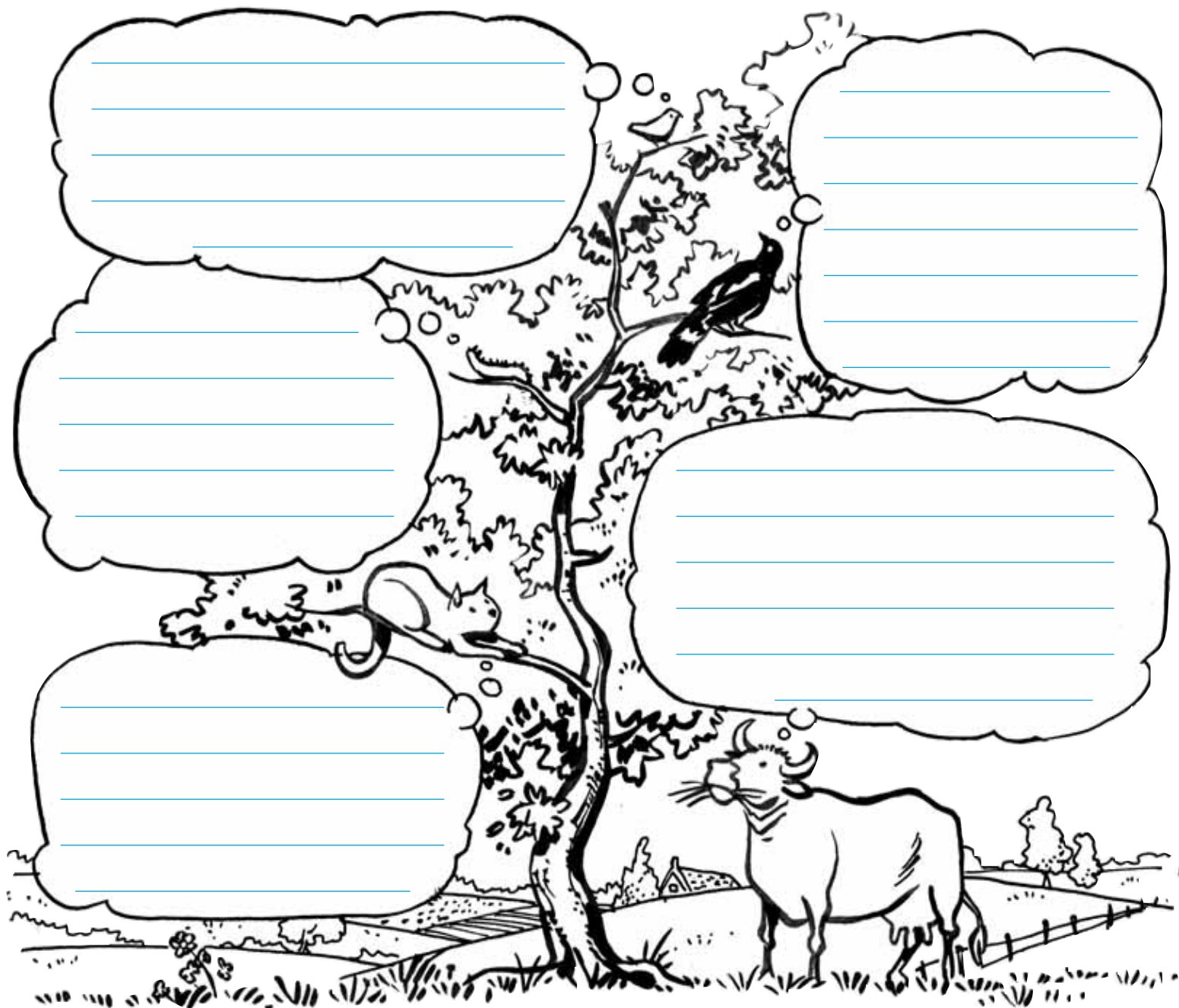
Планина је висока.

Њихови родитељи су веома заузети.

Реши ребус.

Напиши како о себи размишља врабац, а како о врапцу размишљају мачка, гусеница, гавран и крава.

ЗАБАВНО ПОПОДНЕ У МОМ ДНЕВНИКУ

Замисли да твој разред организује забаву на којој ће се певати, свирати, рецитовати, причати анегдоте, играти под маскама итд. Ти си звезда забаве.
Запиши у свој дневник како је то изгледало.

Датум: _____

Замисли да си се ти разболео и да ниси могао да идеш на забаву.
Запиши у свој дневник како си се осећао.

Датум: _____

Замисли да је о вашој забави направљен прилог за локалну телевизију. Напиши извештај.

Датум: _____

ВЕЖБЕ У ИЗГОВОРУ ГЛАСОВА

Читај текст најпре лагано, а онда брже. Важно је да се сваки глас у речи лепо чује.

ЧАВРЉАЊЕ

Цар царици чисти ципелице,
Чичак чичи целива чизмице.

Ђеврек Ђорђу, а ђурђевак ђаку,
џин у џипу, џемпер у буџаку.

Ђурка ђуска, ђућори ђурану,
хрчак хоће хаљину и храну.

Љиља љуља Лену на љуљашци,
нана њише Нену на њихалци.

Ћуп у ћошку чуди се и ћути,
чудно чудо често ћете чути.

С. М.

Смисли и напиши речи и реченице које почињу сугласницима:

ц _____

ч _____

ђ _____

џ _____

ћ _____

х _____

љ _____

л _____

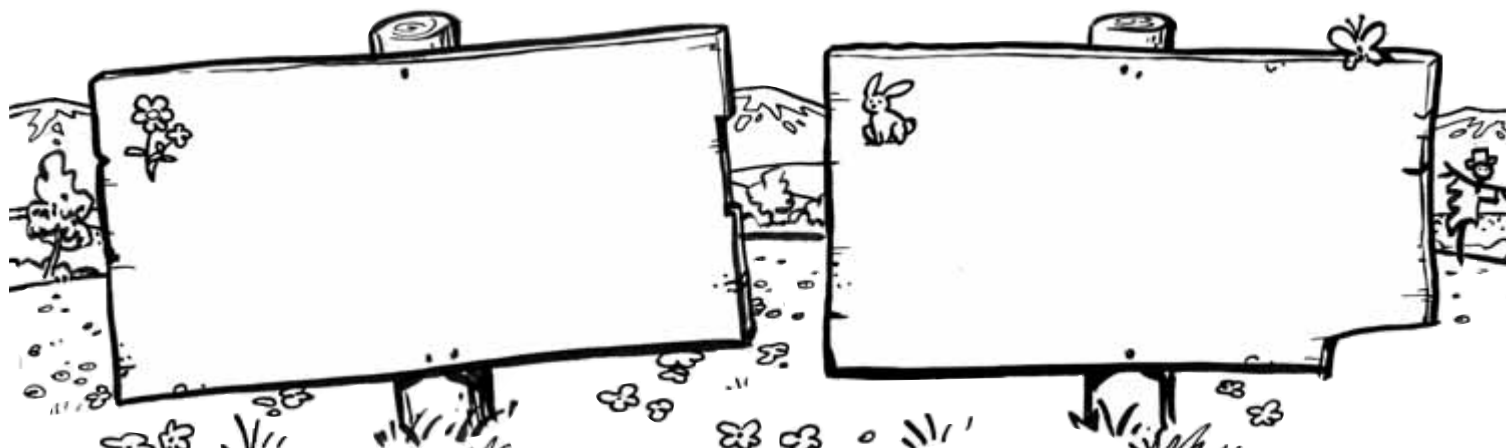
н _____

њ _____

У недељу твоји пријатељи одлазе на излет на планину. Напиши шта би им саветовао.

Састави поруке о чувању биљака и животиња.

СЕТИ СЕ ШТА СМО НАУЧИЛИ

глаголи

означавају

имају различите облике за
1, 2. и 3. лице јединине и множине

имају посебне облике за садашње,
прошло и будуће време

радњу

*пишем, пишеш, пише
пишемо, пишете, пишу*

*радио сам/радила сам;
радим; радићу*

стање

*спавам, спаваш, спава
спавамо, спавате, спавају*

*спавао сам/спавала сам;
спавам; спаваћу*

збивање

али: грми, сева, свиће

грмело је; грми; грмеће

главни реченични чланови

субјекат

предикат

глаголски

именски

Марко/Он

учи

је ученик

проста реченица

сложена реченица

Проста реченица има
један предикат.

Сложена реченица има два
или више предиката.

Следи пета контролна вежба

6. ДОБРО СЕ ДОБРИМ ВРАЋА

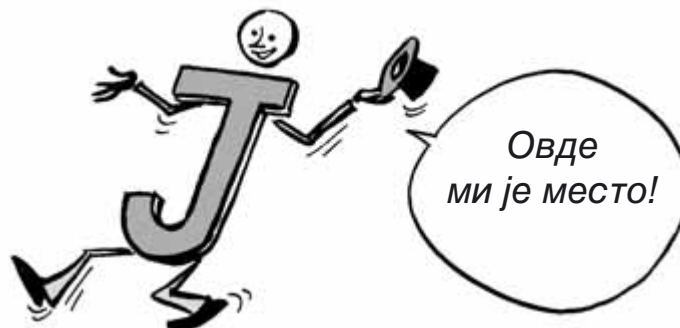
Учимо:

- писање сугласника *j*
- објекат
- атрибут
- прилошке одредбе за место, време и начин вршења глаголске радње
- скупови речи у реченици
- ред речи у реченици

Твој задатак ће бити да:

- напишеш временски извештај
- решиш граматичку укрштеницу
- напишеш шта раде животиње
- помогнеш Ани у писању предлога за боље односе у одељењу
- направиш своје новине
- обновиш граматику на две стране

ПИСАЊЕ СУГЛАСНИКА Ј

даире, каиш **аи**

шеик, атеиста **еи**

доиста, егоиста **ои**

уигран, руина **уи**

виолина, радио **ио**

учио, косио

али

моји, твоји
броји, боји
стоји, постоји

ија прија, Србија

ије дијета, пијем

ију фијук, цијук

историја, историјски

Шумадија, шумадијски

Марија, Марији

Илија, Илији

Војин, Војић

Боја, Бојић

Сугласник *j* се **не пише** између самогласника *А* и *И*, *Е* и *И*, *О* и *И*, *У* и *И*; *И* и *О*. Пише се између самогласника *И* и *А*, *И* и *Е*, *И* и *У*; у неким случајевима између *О* и *И*.

ОБЈЕКАТ

Да ли волиш палачинке? Без обзира на то колико их волиш, обрати пажњу на службу речи у овим реченицама:

Ана једе *палачинке*. Зоран размишља о *палачинкама*.

Субјекат у првој реченици је *Ана*, а у другој *Зоран*.

Предикат у првој реченици је глагол *једе*, а у другој глагол *размишља*.

Речи *палачинке*, *о палачинкама* и у једној и у другој реченици трпе радњу; на њима се радња врши, односно обухваћене су радњом. Такву службу речи називамо **објекат**.

Објекат је глаголски додатак који означава на коме или на чему се радња врши.

Добија се на питања: КОГА или ШТА?

Објекат може бити само једна реч, а може бити и скуп речи (именички скуп речи).

Деца

субјекат
(једна реч)

једу

предикат
(једна реч)

палачинке.

објекат
(једна реч)

Гладна деца

једу

слатке, укусне палачинке.

предикат (једна реч)

објекатски скуп

субјекатски скуп

предикатски скуп

Скуп речи **слатке, укусне палачинке** у овој реченици има службу објекта.

Шта радиш сам?

Напиши оне објекте који допуњавају радњу коју знаш да обављаш.

глагол	објекат	глагол	објекат
Перем		Чистим	
Припремам		Спремам	

Напиши што више објеката уз наведене глаголе.

Волим		Миришем	
Не волим		Гледам	
Размишљам о		Радујем се	

АТРИБУТ

Прочитај реченице:

Брза река протиче кроз **велики** град.

Маријино двориште је велико.

Ја волим **памучне** џемпере.

Атрибут је именски додатак који значи неку особину, ил' припадност или количину.

Истакнуте речи које стоје уз именице говоре нам:

- какви су река и град (описни придеви *брз* и *велики*)
- чије је двориште (присвојни придев *Маријин*)
- од чега је џемпер (градивни придев *памучни*)

Речи које стоје уз именице (и друге речи) и ближе их одређују називају се *атрибути*.

Погледајмо атрибуте у следећем тексту:

Била је јесен. Ишли смо *уском шумском* стазом. *Велике, разгранате* крошње биле су голе.

По земљи је било *разасуто жуто* и *црвено* лишће. Само се понегде могла видети *зелена* боја, на *неком усамљеном* четинару. *Влажна, мекана* земља угибала се под *нашим журним* корацима.

- *уска шумска* стаза
- *велике, разгранате* крошње
- *жуто* и *црвено* лишће
- *зелена* боја
- *неки усамљени* четинар
- *влажна, мекана* земља
- *наши журни* кораци

Примећујеш:

- да су у служби атрибута најчешће придеви
- да ту службу поред придева могу да врше и друге врсте речи (заменице *неки, наши*)
- да два (и више) атрибута могу да стоје један до другог
- да се атрибути слажу са именицом уз коју стоје у роду и броју

Упореди функцију придева *жут* у следећим реченицама:

Жуто лишће је опало.

придев *жут* у служби атрибута

Лишће је **жуто**.

придев *жут* у служби именског дела предиката

Вежбај писање извештаја о времену и користи проширене реченице.

какав? (особина)

чији? (припадност)

Влажан _____

снег је падао у

граду

колико? (количина)

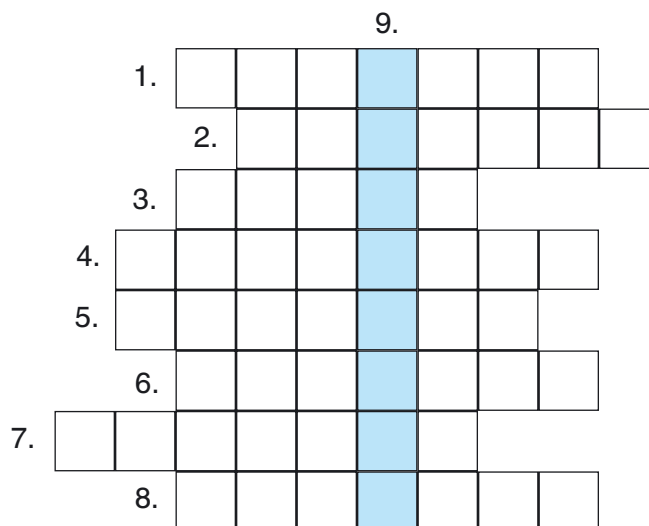
и пологито _____

свиабала.

Реши ову граматичку укрштеницу.

1. Означава радњу која се врши у тренутку говора
2. Речи које означавају радњу, стање и збивање су...
3. У реченици *Данас пада киша*, реч *данас* има службу прилошке одредбе за...
4. Реч у реченици која казује ко врши радњу
5. Наглашавање слогова у речи називамо...
6. Именички додатак који означава неку особину, ил' припадност или количину
7. Речи које означавају имена бића, предмета и појава
8. Глаголски додатак који означава на коме или на чему се врши радња
9. Речи које упућују на бића, предмете и појаве

ПРИЛОШКЕ ОДРЕДБЕ ЗА МЕСТО, ВРЕМЕ И НАЧИН ВРШЕЊА ГЛАГОЛСКЕ РАДЊЕ

Већ смо говорили о простим реченицама. Када се прошире, поред субјекта и предиката могу имати и друге реченичне чланове – одредбе и допуне. Одредбе и допуне односе се на предикат, односно ближе га одређују или допуњују. Прочитај реченицу:

Ми се после школе радо играмо у парку.

Субјекат ове реченице је лична заменица *ми*, предикат је глагол *се играмо*. Скуп речи *после школе* одређује време вршења радње, *радо* означава начин на који се радња врши, а речи *у парку* одређују место вршења радње.

Речи које у реченици одређују место, време или начин вршења радње називају се прилошке одредбе.

Прилошке одредбе добијамо на питања:

Где? (одредба за место)
Када? (одредба за време)
Како? (одредба за начин)

Шта раде животиње?

Напиши на следећој страни што више реченица о свакој животињи. Користи задате глаголе за предикате, а друге задате речи за прилошке одредбе. Неке смисли и сам.

Шта раде?
(глаголи)

трчи, гази,
лети, спава,
лаје, мјауче,
кљуца, цвркуће,
вири, грицка,
преде итд.

Када?
(време)

ујутру, у подне,
увече, дању,
ноћу, зими,
лети, у пролеће,
у јесен
итд.

Како?
(начин)

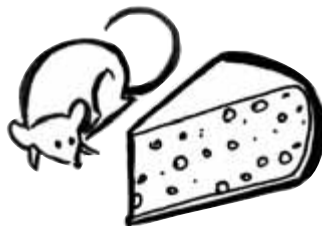
брзо, споро,
тихо, гласно,
високо,
весело,
умиљато,
опрезно итд.

Где?
(место)

у шуми,
у пољу,
на дрвету,
у рупи,
по трави,
у гнезду итд.

Тигар ноћу їласно риче у шуми.

БКНС

*Брзи коњ нагло скаче.
Бела коза немирно сања.*

Састави реченице према задатим словима.

Велика река лагано тече.

ВРЛТ

Опиши своју улицу и напиши шта би у њој променио.

Уочи разлику и попуни табелу.

атрибут	прилошка одредба за начин
<i>Лепе речи</i>	<i>лепо стоје.</i>
<i>Брзи зец</i>	<i>брзо</i>
<i>Нежна рука</i>	

Састави што више речи од слова која чине реч *Београд*.

именице: *ограде*, _____

придеви: *горд*, _____

глаголи: *оре*, _____

ДАВАЊЕ ПРЕДЛОГА

Ана размишља о томе како да односи у одељењу постану бољи.
Помози јој да напише свој предлог.

Поштовани _____

Зајавила сам _____

Због тога се догађа да _____

Зато предлагам _____

СКУПОВИ РЕЧИ У РЕЧЕНИЦИ

Речи могу да врше своју службу појединачно, али могу и да се групишу у скупове речи.

Дакле, можемо рећи само:
Људи праве мостове.

Људи

субјекат
(једна реч)

праве

предикат
(једна реч)

МОСТОВЕ.

објекат
(једна реч)

Исту реченицу можемо проширити:

Вредни људи

праве

неколико мостова на брзом потоку.

предикат (једна реч)

објекатски скуп

субјекатски скуп

предикатски скуп

Одреди субјекатски и предикатски скуп речи у следећим реченицама.

Моја старија сестра у својој соби чита занимљиву књигу.

субјекатски скуп је: _____

предикатски скуп је: _____

Прошири реченицу тако што ћеш направити субјекатски и предикатски скуп речи.

Славко црта. _____

Милена се игра. _____

Сунце сјаја. _____

РЕД РЕЧИ У РЕЧЕНИЦИ

Ана
субјекат

пече
предикат

палачинке.
објекат

Речи се у нашем језику распоређују по одређеним правилима. Уобичајени ред речи у српском језику јесте: субјекат – предикат – објекат.

Уколико су у улози субјекта, предиката и објекта скупови речи, важе још и ова правила:
– атрибути стоје испред именица
– прилошке одредбе стоје уз глагол.

атрибут + именица

Вредна Ана

субјекатски скуп

прил. одр. за место + глагол

у кухињи пече

предикатски скуп

атрибут + именица

дивне палачинке.

објекатски скуп

Поред уобичајеног реда речи, у језику се користи и **неуобичајени** или **обрнути ред речи**.

Ана палачинке **пече**. (а још их не једе)

Палачинке пече **Ана**. (а не њена мама)

Дакле, обрнутим редом речи најчешће желимо нешто да нагласимо: у првој реченици да Ана палачинке *пече*, а не да их *једе*, а у другој реченици да то чини *баш Ана*, а не, на пример, њена мама.

Обрати пажњу на ред речи којим најчешће почињу бајке:

Био један цар, па имао три сина.
Била једном мала, љупка девојчица...
Живели отац, мајка и кћи.

Неуобичајени ред речи чест је у песмама и причама:
Кожну торбу на леђима
поштар носи сокацима...
Момчило Тешић, *Поштарева торба*

Шта закључујеш? _____

Наведи своје примере неуобичајеног реда речи у реченици.

МОЈЕ НОВИНЕ

Замисли да издајеш своје новине. Напиши текстове за све рубрике.

назив новина		
<input type="text"/>		цена
адреса		датум

Главни догађај

Овде нешто нацртај.

Важне вести из земље и иностранства

Прича из живота

Овде нешто нацртај.

Интервју

Спорт

Нове књиге

Хумор

Писма читалаца

Реши ребусе

--	--

Укрштеница

Временска прогноза

ГРАМАТИКА НА ДВЕ СТРАНЕ

Сачини преглед граматике.
Пиши лепим словима и разним
бојама. Наведи примере.

Врсте речи

Именице су речи које _____

Именице се по значењу деле на: _____

Придеви су речи које _____

Придеви се по значењу деле на: _____

Бројеви су речи које _____

Бројеви се по значењу деле на: _____

Личне заменице су речи које _____

Наведи личне заменице: _____

Глаголи су речи које _____

Глаголска радња може да се дешава у: _____

Променљиве речи су: _____

Служба речи у реченици

Субјекат је _____

Предикат је _____

Предикат може бити _____

Објекат је _____

Атрибут је _____

Прилошке одредбе су _____

Ред речи у реченици

Уобичајени ред речи у српском језику је

Обрнути ред речи може бити

и

Правописна правила

Великим словом се пишу:

Присвојни придеви на *-ов*, *-ев* и *-ин* изведени од властитих имена пишу се:

Присвојни придеви на *-ски*, *-чки* и *-шки* пишу се:

Сугласник *ј* се пише:

Сугласник *ј* се не пише:

Заграда се пише:

Наводници се користе:

СЕТИ СЕ ШТА СМО НАУЧИЛИ

писање гласа ј

не пише се између:

аи

каиш

еи

шеик

ои

доиста

уи

уигран

ио

виолина

пише се између:

ија

дијалог

ије

дијета

оји

моји, твоји, броји

ију

пијук

али

скупови речи и служба речи у реченици

субјекатски скуп речи

Вредна

Ана

сваког
дана

марљиво

пише

домаћи задатак

за радним
столом.

атрибут

субјекат

прил. о.
за време

прил. о.
за начин

предикат

објекат

прил. о. за
место

уобичајени ред речи

субјекат

предикат

објекат

Ана

пече

палачинке.

Забавна Граматика 4

ПРОВЕРА ЗНАЊА

УПУТСТВО

поени	оцена
0–5	недовољан
6–9	довољан
10–13	добар
14–17	врло добар
18–20	одличан

ПРВА ПРОВЕРА ЗНАЊА

могући број поена

освојено

Замисли разговор између жабе и папагаја. О чему разговарају?
Напиши то на два начина – у управном и неуправном говору.

1

Разговор у управном говору:

Разговор у неуправном говору:

5

Препиши реченицу правилно користећи знаке: , „ “ .

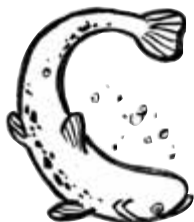
2

брзосевратиречееанатинтилинудатинештокажем

2

Смисли загонетке о риби и о комарцу.

3

3

Састави реченицу од речи: *Ана, надати се.*

4

Напиши је у

садашњем времену: _____

прошлом времену: _____

будућем времену: _____

2

Састави упитне реченице о крокодилу, тако да свака реч почиње словом *к*.

5

2

Смисли једну строфу (од најмање два стиха) песме о сунцу.

6

2

Одговори што боље умеш на питање:

7

Шта је лисица? _____

Шта је лопта? _____

2

8

Напиши слова азбуке по реду.

2	24	2	1	14
---	----	---	---	----

--	--	--	--	--

Напиши слова абецеде по реду.

6	9	3	1
---	---	---	---

--	--	--	--

2

Подвуци именице у следећим реченицама. Разврстај их према значењу.

4

Ана је у журби заборавила да нахрани мачку.

Тинтилин је купио брашно и млеко.

Тањина мама је из Малог Мокрог Луга.

Деца су пуна занимљивих идеја.

властите: _____

заједничке: _____

градивне: _____

апстрактне: _____

4

Препиши правилно само оне именице које су погрешно написане.

енглескиња, виршла, сок, Море, Нови сад, планина, шумадија

5

2

Напиши правилно следећи текст.

6

знашликојајенајвећарекаусрбијитоје _____
дунавонпротичепоредновогсада _____
београдасмедеревадоњегмилановца _____
пролазизатимкрозбугарскуирумунују _____
иуливасеуцрноморенајдубљијеуказану _____
око82метрааухпатојечудеснадубина _____
замисликаосолитерод28спратова _____

4

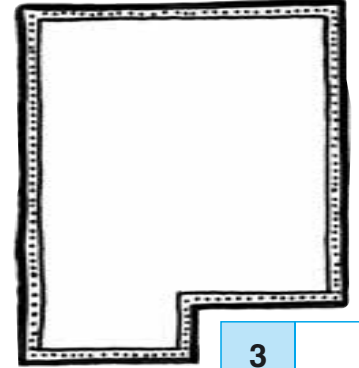
ТРЕЋА ПРОВЕРА ЗНАЊА

могући број поена

освојено

Нацртај и опиши како изгледа твој омиљени лик (спортиста, глумац, певач, јунак из филма и сл.).

3

Додај именицама одговарајуће придеве

капа

џемпер

торба

описни

присвојни

градивни

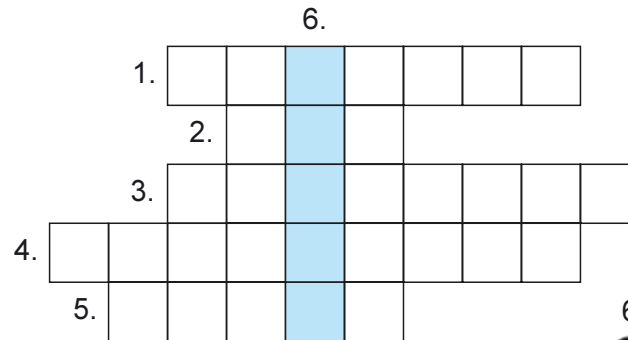
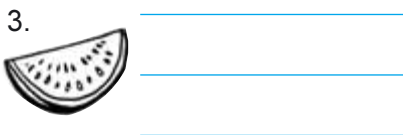
описни	присвојни	градивни

2

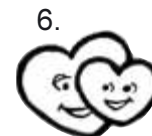
Реши ову загонетну укрштеницу и смисли загонетке које недостају.

2. Бео коњ,
зелен му реп.

4. На једна врата улазиш,
на двоја излазиш,
кад мислиш да си изашао,
ти си тек ушао.

Ватрено лети,
ватрено зими.

5

Заокружи наглашене слоге у следећим речима:

мама песма трава календар препричати носити
преписивати развеселити смешан

2

Подвуци црвеном бојом речи које имају кратак акценат,
а плавом оне које имају дуг акценат:

певати столица књига рука стих вук путер глава
рода журити

2

Подвуци само оне речи које имају свој акценат у следећем одломку
из Андерсенове бајке Палчица.

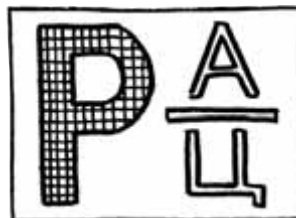

Палчица је зебла на хладном ваздуху, али се онда лепо увукла у
топло ластино перје. Само би покатакд помањала главицу да би
одозго уживала гледајући ту лепоту под собом.

2

Реши ребусе
и сам састави
један ребус.

награда

2

Измисли смешне заједничке именице за мачку (нпр. мјаукалица).

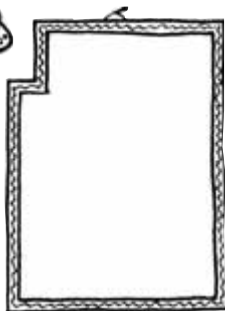
Напиши властите именице за мачку.

2

ЧЕТВРТА ПРОВЕРА ЗНАЊА

могући број поена

освојено

Овде нацртај себе
као цврка.

Сети се басне „Цврчак и мрав“. Замисли да си ти цврчак,
па испричај басну у првом лицу јединине.

4

Упиши личне заменице које недостају

_____ размишљаће. _____ не долазиш.

_____ осећамо. _____ поспатирам.

_____ тиришчу. _____ се смеје.

2

Напиши предлог председнику општине
или директору школе за неко побољшање.

Починтовани _____

Зашто _____ сам _____

Због чега се догађа _____

Зашто предлагаш _____

4

Допуни реченице бројевима, као и именицама и придевима добијеним од бројева.

Ја сам Петар. Мој тата, мој друг Никола и ја летос смо ишли на Сребрно језеро. Планирали смо да останемо _____ (четри, четири, четврти, четворо) дана. Хтели смо да узмемо _____ (трикреветну, трокреветну) собу, али све су биле заузете. Зато смо морали да узмемо _____ (четкрреветну, четворокреветну, четрикреветну). Нас _____ (троје, тројца, тројица, три) смо сваког дана ишли на пецање. Упецали смо _____ (петоро, пет, петорицу) риба. Било је много занимљиво, па смо се вратили тек _____ (шести дан, шестог дана).

4	
---	--

Напиши словима следеће бројеве.

12 _____ XV _____ 117. _____
 13. _____ 60 _____ 400 _____
 16. _____ X _____

2	
---	--

Нацртај и напиши шаљиву честитку једном цврчку за 1. април, Дан шале. Измисли име за цврчка и његову адресу.

 _____ _____ _____ _____	_____ _____ _____ _____ _____	_____ _____ _____ _____
---	---	----------------------------------

(адреса)

(овде напиши честитку)

(овде нешто нацртај)

4	
---	--

ПЕТА ПРОВЕРА ЗНАЊА

могући број поена

освојено

Попуни табелу (пази на време и на лице).

1

	садашње време (презент)	прошло време (перфекат)	будуће време (футур)
	<i>пиришето</i>		
		<i>чула сам</i>	
			<i>видећеш</i>

3

2

Допиши глаголске предикате.

Допиши именске предикате.

Мачка

Мачка

4

3

Како је изгледао
аутомобил у прошлости?

Како изгледа
аутомобил данас?

Опиши:

Како ће изгледати
аутомобил у будућности?

3

Реши укрштеницу и напиши питања која недостају.

8.

1.

--	--	--	--	--	--	--	--

2.

и	м	е	н	с	к	и
---	---	---	---	---	---	---

3.

п	р	е	з	е	н	т
---	---	---	---	---	---	---

4.

г	р	а	д	и	в	н	и
---	---	---	---	---	---	---	---

5.

л	и	ч	н	е
---	---	---	---	---

6.

--	--	--	--	--	--	--	--

7.

п	е	р	ф	е	к	а	т
---	---	---	---	---	---	---	---

1. Речи које стоје уз именице да објасне какве су, чије су, од чега су
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. Речи које упућују на именице.
7. _____
8. Речи које означавају имена бића, предмета и појмова

4	
---	--

Сачини речник који ће ти помоћи да опишеш ноћ.

именице: звезде, _____

придеви: _____

глаголи: _____

3	
---	--

Заокружи слово испред правилно написаног броја.

- а) осамнајест б) осамнајст в) осамнаест

1	
---	--

Напиши словима бројеве:

260 _____ 186 _____

1	
---	--

Прочитај реченицу: Њена похвала била ми је подстрек да читам друге књиге.

Реч *подстрек* има слично значење као реч:

- а) доказ б) охрабрење в) тврдња г) услов

Заокружи слово испред тачног одговора.

1	
---	--

ШЕСТА ПРОВЕРА ЗНАЊА

могући број поена

освојено

Исправи грешке у писању гласа *ј* и реши загонетке:

1. Бели делиа небом се извиа.

2. Стакло има – прозор ние, рам има – слика ние.

3. Дванајест браће, једне им гаће.

4. Ребрасти делиа свима зими приа.

5. Пуна тепсиа златних колачића.

4

Направи квиз из граматике. Напиши питања и одговоре који недостају.

питања

одговори

1. Која реч у реченици показује на коме или на чему се радња врши?

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. Које именице показују од чега је нешто?

1. _____

2. То је атрибут.

3. То су глаголи.

4. То је глаголски предикат.

5. То су редни бројеви.

6. _____

6

Напиши правилно шалу:

3

један човек пита перицу како ти је имепетаркаже како ти је презимепита га овај даље мени је имепетарипрезимеипослезимеодговориперица

3	
---	--

Састави реченице које ће, осим других речи, обухватити по три које су задате.

4

дечак – птица – зима

1. _____

киша – рибе – гитара

2. _____

срећа – авион – двориште

3. _____

3	
---	--

Повежи речи са одговарајућим објашњењима њиховог значења.
Једно објашњење је сувишно.

5

- привлачан
- искрен
- правичан
- племенит

- који је упоран и вредан
- који је честит и поштен
- који привлачи својим изгледом
- који истинито и слободно казује своје мисли
- који праведно говори и ради

2	
---	--

6

У следећем низу заокружи речи које означавају нешто умањено.

мачкица црвенперка лисица цветић палица љубичица

2	
---	--

САДРЖАЈ

1. ДРУГАРСТВО	3
Весели квиз	4–5
Управни говор	6
Неуправни говор	6–7
Шта да обучем?	8
Дијалог	9
Променљиве и непроменљиве речи	10
Цврчак и мрави	11
Сети се шта смо научили	12
2. НАДЖЊЕВА СЕ МОМАК И ДЕВОЈКА	13
Подела именица по значењу	14–16
Род именица	17
Број именица	18
Писање великог слова	19
Како најавити нечији наступ	20
Интервју	20
Графити	21
Сети се шта смо научили	22
3. ЧОВЕК САМО СРЦЕМ ДОБРО ВИДИ	23
Придеви	24
Како да те опишем?	25
Подела придева по значењу	26
Род и број придева	27
Слагање придева са именицама	28
Извођење придева од именица	29
Писање присвојних придева изведених од властитих именица	29
Наглашени изговор слогова у речи	31
Дуги и кратки наглашени слогови у речи	32
Писање скраћеница	32
Наглашене и ненаглашене речи	34
Сети се шта смо научили	36
4. НА МУЦИ СЕ ПОЗНАЈУ ЈУНАЦИ	37
Личне заменице	38–40
Употреба заменице <i>ви</i>	40
Проблеми	41
Бројеви	42–43
Грађење именица и придева од бројева	44–45

Писање бројева и датума словима	46
Писање заграде	46
Сети се шта смо научили	48
5. ЧУДЕСНИ СВЕТ	49
Глаголи	50
Садашње, прошло и будуће време	50–51
Извођење глагола од именица и придева	52
Школа данас и у будућности	54
Врсте речи и служба речи у реченици	55
Просте реченице	56
Предикат	57
Глаголски предикат	57
Именски предикат	58
Субјекат	59
Именички скуп речи	59
Забавно поподне у мом дневнику	61
Вежбе у изговору гласова	62
Сети се шта смо научили	64
6. ДОБРО СЕ ДОБРИМ ВРАЋА	65
Писање сугласника <i>j</i>	65
Објекат	66–67
Атрибут	68–69
Прилошке одредбе за место, време и начин вршења глаголске радње	70–71
Давање предлога	73
Скупови речи у реченици	74
Ред речи у реченици	75
Моје новине	76–77
Граматика на две стране	78–79
Сети се шта смо научили	80
ПРОВЕРА ЗНАЊА	81
Прва провера знања	82–83
Друга провера знања	84–85
Трећа провера знања	86–87
Четврта провера знања	88–89
Пета провера знања	90–91
Шеста провера знања	92–93

ЗАБАВНА ГРАМАТИКА

за четврти разред основне школе
прво издање

аутор *Др Симеон Маринковић*

илустровао *Мирољуб Милутиновић Брада*

рецензенти *Проф. др Живојин Станојчић, Филолошки факултет у Београду*
Споменка Марковић, професор разредне наставе, ОШ „Јосиф Панчић“ у Београду
Мр Слађана Илић, професор

лектор *Мр Александра Марковић*

ликовни уредник *Душан Павлић*

припрема за штампу *Драгица Динчић*

издавач *Креативни центар*
Градиштанска 8
Београд
Тел./факс: 011/ 38 20 464, 38 20 483, 24 40 659

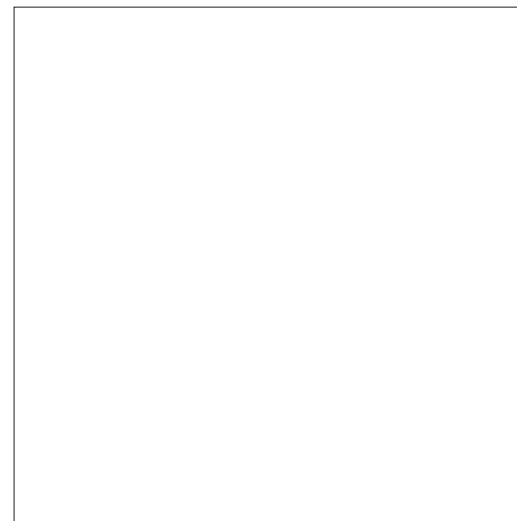
уредник *Мр Александра Марковић*

за издавача *Мр Љиљана Маринковић*

штампа *Публикум*

тираж

copyright © *Креативни центар, 2006*

Министар просвете и спорта Републике Србије одобрио је издавање и употребу овог уџбеника у четвртом разреду основне школе за 2006/2007. годину решењем број 6-00-00112/2006-07 од 8.маја 2006. године.